

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

část 2.
I. STUPEŇ

ŠKOLA „PRO EVROPU“

Obsah

1	UČEBNÍ PLÁN	5
1.1	UČEBNÍ PLÁN	5
1.2	ZÁJMOVÉ ÚTVARY	7
1.3	PREFEROVANÉ ŠKOLNÍ AKCE	8
2	UČEBNÍ OSNOVY – 1. STUPEŇ.....	9
3	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	9
3.1	ČESKÝ JAZYK.....	9
3.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	9
3.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	9
3.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	11
3.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV).....	12
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK	15
3.2	ANGLICKÝ JAZYK.....	32
3.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	32
3.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	32
3.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	33
3.2.4	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru (OV).....	35
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk	37
4	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	46
4.1	MATEMATIKA.....	46
4.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	46
4.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	46
4.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	47
4.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV).....	49
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA	51
5	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	66
5.1	INFORMATIKA.....	66
5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	66
5.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	66
5.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	67
5.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV).....	68
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA	70
6	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	74
6.1	PRVOUKA	74
6.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	74
6.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	74
6.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	75
6.1.4	Očekávané výstupy vyučovacího předmětu (OV)	77
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA	81
6.2	PŘÍRODOVĚDA.....	94
6.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	94
6.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	94
6.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	95
6.2.4	Očekávané výstupy vyučovacího předmětu (OV)	98
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA	100
6.3	VLASTIVĚDA	106

6.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	106
6.3.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	106
6.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	107
6.3.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV).....	109
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA	111
7	UMĚNÍ A KULTURA.....	116
7.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA	116
7.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	116
7.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	116
7.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	117
7.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV).....	120
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA	122
7.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	133
7.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	133
7.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	133
7.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	134
7.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV).....	136
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	138
8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	147
8.1	TĚLESNÁ VÝCHOVA	147
8.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	147
8.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	147
8.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	148
8.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru(OV)	150
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA	152
9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	183
9.1	PRACOVNÍ ČINNOSTI	183
9.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	183
9.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	183
9.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	184
9.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV).....	187
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	190

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP pro základní vzdělávání Škola „Pro Evropu“

Údaje o škole

Škola: Základní škola Kolín V., Ovčárecká 374

IČO: 46390413

IZO: 046390413

Číslo jednací: 6zskolin-531/2022

Ředitel školy: Mgr. Lukáš Kačer
kancelar@6zskolin.cz
321 713 563

Koordinátor ŠVP: Mgr. Martina Šafranková

Zřizovatel

Město Kolín
Karlovo náměstí 78
280 12 Kolín I

e-mail : podatelna@mukolin.cz
321 748 111, 321 744 111
www.mukolin.cz

Platnost dokumentu

Od 1. 9. 2022, 16. verze 2022/2023

Mgr. Lukáš Kačer, ředitel školy

1 UČEBNÍ PLÁN

1.1 Učební plán

Tabulace učebního plánu - 1. stupeň

Učební plán pro 1. stupeň							
Vyučovací předmět	Ročník					Celkem hodin	Z toho DČD
	1.	2.	3.	4.	5.		
Český jazyk	7+2	7+2	7+1	6+1	6+1	40	7
Anglický jazyk	0+1	0+1	3+1	3+1	3+1	14	5
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informatika					1	1	
Prvouka	2	2	2			12	
Přírodověda				1	1(1.pol.) 2(2.pol.)		
Vlastivěda				2	2(1.pol.) 1(2.pol.)		
Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Celková povinná časová dotace	21	22	24	25	26	118	16

DČD – disponibilní časová dotace

Jde o disponibilní navýšení vyučovacích předmětů Český jazyk (1. tř. 2 hod., 2. tř. 2 hod., 3. -5.tř. po 1 hod.), Anglický jazyk (1. – 5. tř. po 1 hod.), Matematika (2. tř. 1 hod, 5. tř. 1 hod.).

Jednohodinové týdenní dotace např. Výtvarná výchova, Pracovní činnosti lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1 / 14 dní.

V 1. a 2. ročníku lze vyučovací jednotku předmětu Český jazyk / Psaní / půlit a učit ve dvou blocích / 25 a 20 min. / v kombinaci s předmětem Hudební výchova nebo Anglický jazyk.

Přírodověda se v 5. ročníku vyučuje v 1. pololetí jedna hodina týdně, ve 2. pololetí dvě hodiny týdně.

Vlastivěda se v 5. ročníku vyučuje v 1. pololetí dvě hodiny týdně, ve 2. pololetí jedna hodina týdně.

1.2 Zájmové útvary

ZÁJMOVÉ ÚTVARY - 1. stupeň	ČASOVÁ DOTACE
Kroužek anglického jazyka	1
Tvořivé ruce	1
Sportáček – stolní tenis	1
Turistický kroužek	1
Keramický kroužek	1,5
Modelářský kroužek	1
Malý technik - Merkur	2
Kroužek animace	1
Kroužek – Práce s ovčím rounem	1
Enkaustika – výtvarné tvoření	1

1.3 Preferované školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto „preferované“ pravidelné školní akce :

„předškoláčky“	Hodina angličtiny a her	2krát / měsíc
3.-5. roč.	Vícedenní pobyt s intenzivní výukou Aj	1 týden / 2 roky
7. ročník	Lyžařský výcvikový kurz	1 týden
1.-9. roč.	Atletický den	1 den
1.-9. roč.	Ochrana člověka za mimořádných situací	6 témat
6. ročník	Peer program /Program protidrogové prevence /	průběžně
1.-9. roč.	Den Země	1 den
1.-9. roč.	Den dětí	1 den
1.-9. roč.	Evropský den jazyků	1 den
1.-9. roč.	Čteme a posloucháme	1 den
6.-9. roč.	Poznávací zájezd / Německo, Rakousko /	1 den
6.-9. roč.	Zahraniční poznávací zájezd	1 týden / 2 roky
6.-9. roč.	Vícedenní pobyt s intenzivní výukou Aj	1 týden / 2 roky
1.-9. roč.	Klub mladých čtenářů	průběžně
6.-9. roč.	Klub mladého diváka	průběžně
1.-9. roč.	Se školou za školou	3 dny
1. ročník	Pasování čtenářů	1 den

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní /výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj./ akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních / měsíčních / plánů školy. Patří sem i účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také všechny volnočasové aktivity organizované školou, školní družinou, včetně letního jazykového tábora v době hlavních prázdnin.

2 UČEBNÍ OSNOVY – 1. STUPEŇ

3 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

3.1 Český jazyk

3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je spolu s předměty Cizí jazyk a Další cizí jazyk součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Tato vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních dovedností, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Ovládnutí jazykových prostředků českého jazyka je i základním předpokladem úspěšného použití jednotlivých poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užití češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům pochopit společensko-kulturní souvislosti jazykového vyjadřování.

Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a citění druhých, získává dovednost orientovat se při vnímání okolního světa i sebe sama.

3.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Český jazyk směřuje k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek:

1. Komunikační a slohová výchova

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah

2. Jazyková výchova

- žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka

- jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování

3. Literární výchova

- žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle
- učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu

Časová dotace

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně.

V 1. a 2. ročníku se vyučuje 7 hodin + 2 disponibilní hodiny týdně; ve 3. ročníku 7 hodin + 1 disponibilní hodina týdně, ve 4. a 5. ročníku 6 hodin + 1 disponibilní hodina týdně.

Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

Výuka probíhá především v budově školy v kmenových třídách a v učebně počítačů. Besedujeme v městské knihovně, navštěvujeme také filmová a divadelní představení.

Formy a metody realizace

Předmět je realizován ve vyučovací hodině, při které probíhá frontální, skupinové a individuální vyučování.

Vyučování probíhá s využitím moderních metod a forem výuky:

- projektové a problémové vyučování, soutěže, kvízy, práce s audio, video, výpočetní technikou a odbornou literaturou

Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy Průřezových témat

OSV	-	Rozvoj schopností poznávání
OSV	-	Komunikace
OSV	-	Hodnoty, postoje, praktická etika
VMEGS	-	Evropa a svět nás zajímá
MV	-	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MV	-	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MV	-	Vnímání autora mediálních sdělení
MV	-	Fungování a vliv médií ve společnosti
MV	-	Stavba mediálních sdělení
MV	-	Tvorba mediálních sdělení
MKV	-	Kulturní diference
MKV	-	Lidské vztahy
MKV	-	Etnický původ

3.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémy netradičním způsobem, dokončovat úkoly a zdůvodňovat své závěry
- motivujeme žáky k vzájemné pomoci
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- při mimoškolních akcích průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- podněcujeme žáky k zvládnutí komunikace s jinými lidmi v situacích ohrožení
- podporujeme žáky při prezentaci vlastních myšlenky a názorů

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách a učíme žáky týmové práci
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vyžadujeme respektování pokynů pedagogů
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- připravujeme žáky tak, aby zvládli komunikaci i ve vyhraněných situacích
- netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární projevy chování
- podněcujeme žáky k formálnímu i neformálnímu způsobu spolupráce s obcí, policií apod.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení, pozitivnímu vztahu k práci
- dostatečně a vhodně žáky motivujeme, vyhledáváme v jejich práci pozitiva vedoucí k pochvale
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- spolu s žáky vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí

3.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Učivo (U)

- 1.1 čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- 1.2 naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- 1.3 mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a

- ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- 1.4 písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo (U)

- 2.1 zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- 2.2 slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)

Část 2.

- 2.3 tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- 2.4 skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- 2.5 pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo (U)

- 3.1 poslech literárních textů
- 3.2 zážitkové čtení a naslouchání
- 3.3 tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- 3.4 základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova – sluchově rozliší hlásky – odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – jednotlivá písmena a hlásky správně přečte, vyslovuje a napíše – rozpozná písmena abecedy z hlediska hlásek – skládá slabiky, slova – používá jednotlivá písmena tiskací a psací, malá i velká – používá základní hygienické návyky spojené se psaním – správně sedí při psaní, drží psací náčiní, zachází s psacími potřebami, dodržuje hygienu zraku – čte plynule slova, věty se správným přízvukem – vyslovuje pečlivě jednotlivá slova, opravuje – dýchá správně v mluvených projevech – čte věty s porozuměním – volí vhodné tempo řeči – snaží se o správné tvoření hlasu – tvoří krátký mluvený projev	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka: Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost hlásek Modulace souvislé řeči/tempo, intonace, přízvuk/ Písmeno malé, velké, tištěné, psané Věta, slovo, slabika, hláska Tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka Komunikační a slohová výchova Čtení Mluvený projev/základní techniky vyjadřování závislé na komunikační situaci	OV ČJL-3-2-01 U 2.1 OV ČJL-3-1-01, ČJL-3-1-02, ČJL-3-1-03, ČJL-3-1-04, ČJL-3-1-05, ČJL-3-1-07, ČJL-3-1-08, ČJL-3-1-09, ČJL-3-1-11 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – volí vhodné prostředky řeči ve škole i mimo školu při používání různých komunikačních žánrů – volí vhodné (non)verbální prostředky řeči – respektuje komunikační pravidla rozhovoru – píše čáry, oblouky, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky – rozlišuje psací a tiskací písmena – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev – napíše slabiky, jednoduchá slova a věty – dokáže opsat předepsaný text – přepíše tiskací písmo, slabiku, slovo, větu do psané podoby – snaží se o úhledný, čistý a přehledný písemný projev – píše diktát jednotlivých slov a vět – seznámí se s psaním velkých písmen u vlastních jmen osob a na počátku věty – napíše znaménka za větou – nadiktuje si jednoduchá slova – rozezná, napíše správně velké písmeno u jmen dětí /ne příjmení/	Komunikační žánry – pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, prosba Komunikační pravidla Mimojazykové prostředky řeči/mimika, gesta/ Naslouchání Písemný projev Technika psaní/základní hygienické návyky/ Uvolňovací cviky – písmena Psaní písmen tiskacích a psacích, číslic Psaní slabik a slov Opis slov, vět Přepis slov, vět Autodiktát Psaní vlastních jmen /jména dětí/	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – naslouchá pohádkám, příběhům – vypráví dle obrázkové osnovy – dramatizuje, hodnotí postavy, vyjadřuje pocity – naslouchá předčítání textu – přednáší z paměti básně, říkadla – zapamatuje si a používá rozpočítadla, hádanky – rozliší báseň, pohádku, bajku – pozná rým – rozliší báseň od prózy – pozná a rozliší pohádku od ostatního vyprávění – vyjadřuje pocity z textu – tvořivě pracuje s literárním textem – poznává některé dětské knihy, časopisy – všímá si ilustrace – volí vhodné tempo řeči, hlasitost, správně dýchá	Literární výchova Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Literární text – tvořivé činnosti/přednes, volná reprodukce, dramatizace, ilustrace/ Základní literární pojmy /druhy, žánry/ - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář Ilustrace	OV ČJL-3-3-01, ČJL-3-3-02, ČJL-3-3-03, ČJL-3-3-04 U 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozlišuje, vyjmenuje samohlásky, souhlásky – správně používá ů, ú podle jejich umístění ve slově – pozná měkké, tvrdé a obojetné souhlásky – rozděluje slova na slabiky a slova na konci řádku – odůvodňuje a správně píše i, y – rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – rozlišuje zvukovou a graf. podobu slova – určuje pořádek slov ve větě – porovnává nadřazený, podřazený, opačný a podobný význam slov – porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost – rozlišuje vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování – píše velká písmena na začátku věty – píše správně souhlásky na konci i uvnitř slova – rozlišuje druhy vět podle postroje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací) – volí vhodné jazykové a zvukové prostředky – správně používá interpunkční znaménka – spojuje věty vhodnými spojovacími výrazy – seřadí věty v textu – vyjmenuje abecedu, řadí slova podle ní	Jazyková výchova Slovo, slabika, hláska, písmeno Hlásky – samohlásky x souhlásky Samohlásky – dlouhé, krátké, rozlišení u, ú, ů Slabikotvorné r, l Sluchová a grafická podoba slova Pravopis i, y po měkkých a tvrdých souhláskách Sluchová a grafická podoba slova Písmeno ě ve slovech Pořádek slov ve větě Slovo souřadné, nadřazené, podřazené, opačného a podobného významu Vlastní jména Znělé a neznělé souhlásky Věta – modulace souvislé řeči/tempo, intonace/ Druhy vět Spojování vět v souvětí Pořádek vět v textu Abeceda Slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	OV ČJL-3-2-01, ČJL-3-2-02, ČJL-3-2-04, ČJL-3-2-07, ČJL-3-2-08 U 2.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák -vyjmenuje slovní druhy a rozlišuje, pozná podstatná jména, slovesa, předložky, spojky – osloví, poděkuje, pozdraví – dodržuje posloupnost děje – pojmenuje předměty i jejich vlastnosti – napíše správné tvary písmen abecedy, číslic – dodržuje rozestupy písmen – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení – napojuje správně písmena do slabik a slov – dbá na čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků – čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu – orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na zadané otázky, klíčová slova – rozlišuje poezii a prózu – poslouchá ukázky z dětské literatury – dokáže přečtený text vyprávět – rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Komunikační a slohová výchova Základní formy společenského styku /vzkaz, zpráva, oznámení, dialog/ Mimojazykové prostředky řeči Jednoduchý popis Vypravování - děj Žánry písemného projevu/adresa, přání, pozdrav/ Technika psaní Hygienické a pracovní návyky Literární výchova Plynulé čtení Nácvik hlasitého a tichého čtení (bez pohybu rtů) Orientace ve čteném textu (vyhledávání, odpovědi na otázky) Poezie, próza, dětská literatura	OV ČJL-3-1-01, ČJL-3-1-02, ČJL-3-1-03, ČJL-3-1-04, ČJL-3-1-05, ČJL-3-1-06, ČJL-3-1-07, ČJL-3-1-08, ČJL-3-1-09 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 OV ČJL-3-3-01, ČJL-3-3-02, ČJL-3-3-03, ČJL-3-3-04 U 3.1, 3.2, 3.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – spisovně se vyjadřuje ve větách – vyjadřuje svůj názor, pocity – podle obrázkové osnovy vypráví děj a naslouchá druhému – spojí obsah textu s ilustrací – čte literaturu přiměřenou k věku – seznámí se se základními lit. pojmy a žánry	Vyprávění, dramatizace pohádek, povídek Text a ilustrace Individuální četba Základní literární pojmy - literární druhy a žánry: hádanka, říkanka, báseň, pohádka bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým, přirovnání	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – spojuje věty do jednodušších souvětí – vyhledá ve větě základní skladební dvojici – používá shodu přísudku s holým podmětem – užívá správné gramatické tvary podst. a příd. jmen, sloves – rozlišuje slabiky, hlásky, počet slabik – vyslovuje se správným přízvukem – vyjmenuje obojetné souhlásky – používá vyjmenovaná slova a jejich pravopis – vyhledává slova příbuzná/rozpozná kořen slova/ – rozlišuje podstatné jméno, přídavné jméno, zájmeno osobní a ukazovací, číslovky, sloveso, příslovce, předložku, spojku, částice, citoslovce v základním tvaru – užívá podstatná jména v různých tvarech, rozliší číslo jednotné, množné, rod mužský, ženský a střední v mluveném projevu – vyjmenuje pádové otázky – správně používá pravopis vlastních jmen – určí osobu, číslo, čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím v mluveném projevu	Jazyková výchova Skladba - Věta jednoduchá a souvětí Základní skladební dvojice Slovní zásoba a tvoření slov : slova a pojmy Slova významem podobná, příbuzná, protikladná, jednoznačná, mnohoznačná Hláskosloví Stavba slova Obojetné souhlásky Vyjmenovaná slova Slovní druhy – ohebné, neohebné Zájmena osobní, ukazovací /v základním tvaru/ Podstatná jména Kategorie podstatných jmen Vlastní jména Slovesa	OV ČJL-3-2-01, ČJL-3-2-02, ČJL-3-2-03, ČJL-3-2-04, ČJL-3-2-05, ČJL-3-2-06, ČJL-3-2-07, ČJL-3-2-08 U 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – sestaví nadpis a člení projev – dodržuje slovosled ve větě – reprodukuje zkrácený obsah po audio a po tichém čtení – vypráví podle obrázků, dodržuje časovou posloupnost, pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou výslovnost – na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev – v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – vypravuje podle osnovy – věrohodně popíše předmět – tvoří otázky – požádá o informaci, podá informaci – uvítá návštěvu, rozloučí se – telefonuje – napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici – rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – pracuje s chybou (opraví chyby) – dbá na úpravu v sešitě – píše správně tvary písmen a číslic	Komunikační a slohová výchova Stylizace, kompozice Jazykový projev Reprodukce textu Vypravování Osnova Žánry písemného projevu/omluvenka, dopis, popis/ Otázky a odpovědi Společenský styk a jeho formy Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní Tvar a sklon písmen (ohled na rukopis) Úprava psaného textu	OV ČJL-3-1-01, ČJL-3-1-02, ČJL-3-1-03, ČJL-3-1-04, ČJL-3-1-05, ČJL-3-1-06, ČJL-3-1-07, ČJL-3-1-08, ČJL-3-1-09, ČJL-3-1-10, ČJL-3-1-11 U 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – provádí průběžnou a konečnou kontrolu vlastního písemného projevu – napíše krátký dopis, adresu – vyplní podací lístek, poštovní poukázku – čte plynule, člení text, přednáší z paměti – zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení – čte rychle potichu i předčítá nahlas – orientuje se v textu – pracuje tvořivě s literárním textem – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších – rozezná pohádku od jiných vyprávění – využívá četbu jako zdroj poznatků – dramatizuje text – čte s porozuměním – reprodukuje text – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – charakterizuje postavy, vyjadřuje své pocity	Kontrola vlastního projevu Dopis, adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, poznámka, vzkaz Formuláře Literární výchova Zážitkové čtení a naslouchání Poslech literárních textů Nácvik výrazného čtení s intonací, přednes poezie Čtenářský deník Tvořivé čtení a práce s literárním textem Základní literární pojmy – druhy a žánry : Pohádka, bajka, povídka ; spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	OV ČJL-3-3-01, ČJL-3-3-02, ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-04 U 3.1, 3.3, 3.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší větu jednoduchou a souvětí – spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy – z vět jednoduchých vytvoří souvětí – pracuje s holou větou – určí základní skladební dvojice ve větě jednoduché – určuje podmět vyjádřený a přísudek – seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem – zkoumá různé podoby slova – rozlišuje slova spisovná a nespisovná – pozná různě citově zabarvená slova, porovnává je se slovy spisovnými – určí slovní základ (kořen, část příponovou a předponovou, koncovku) u jednoduchých slov – rozlišuje předpony a předložky a píše je správně – používá uvědoměle i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov – určuje slovní druhy	Jazyková výchova Stavba věty – věta jednoduchá a souvětí Základní skladební dvojice Podmět a přísudek Shoda přísudku s podmětem Nauka o slově Hlásková podoba slova Význam slova Slova spisovná a nespisovná Slova citově zabarvená Stavba slov Kořen, část předponová, příponová, koncovka Předložky a předpony Vyjmenovaná slova Slovní druhy	OV ČJL-5-2-01, ČJL-5-2-02, ČJL-5-2-03, ČJL-5-2-04, ČJL-5-2-05, ČJL-5-2-06, ČJL-5-2-07, ČJL-5-2-08 U 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – skloňuje podstatná jména – určí pád podstatných jmen /vzory, koncovky/ – určí infinitiv – určí osobu, číslo a čas sloves – časuje slovesa v oznamovacím způsobu – využívá vhodných jazykových prostředků – sestaví osnovu, člení text na odstavce – rozezná různé druhy popisů – dodržuje následnosti dějových složek – vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a používá vhodných spojek – vyjadřuje se pomocí souvětí – výstižně a stručně telefonuje – napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou rodinným příslušníkům, kamarádovi – napíše adresu, dopis s jednoduchým obsahem – píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle – zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu – provádí kontrolu vlastního	Pádové otázky Vzory podstatných jmen Infinitiv sloves Určité slovesné tvary Zvratná slovesa Komunikační a slohová výchova Stylizace a kompozice Osnova, nadpis, členění projevu Popis rostlin, zvířat, věcí Vypravování Formy společenského styku Písemné formy společenského styku Psaní podle normy	OV ČJL-5-1-01, ČJL-5-1-02, ČJL-5-1-03, ČJL-5-1-04, ČJL-5-1-05, ČJL-5-1-06, ČJL-5-1-07, ČJL-5-1-08, ČJL-5-1-09, ČJL-5-1-10 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák písemného projevu – vyplní tiskopis, objednávku, přihlášku – zapíše zápisy do sešitu – vypíše údaj ze slovníku – zvládne popis – dodržuje základní hygienické návyky – opíše, přepíše text, píše diktát – čte plynule a správně – porozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat – odliší podstatné a okrajové informace – vybírá si četbu podle svého zájmu a zaznamenává ji – vyhledává informace v učebnicích a dětských encyklopediích – rozeznává rozdíly textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné – seznámí se s vhodnými autory knih (přiměřené k věku) – používá literární pojmy při praktické činnosti – dramatizuje text	Písemné formy úředního styku Základní hygienické návyky Literární výchova Výcvik ve čtení Čtenářský deník Besedy o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech Základy literatury - poezie, próza, divadlo, film, kulturní život regionu Zážitkové naslouchání Poslech literárních textů a práce s nimi Tvořivé činnosti s textem	 OV ČJL-5-3-01, ČJL-5-3-02, ČJL-5-3-03, ČJL-5-3-04 U 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší a určí ve slově jeho stavbu – kořen, část předponovou, příponovou, koncovku – píše správně předpony s-, z-, vz- – používá předložky s, z ve správných vazbách – ovládá psaní ě - je, mě - mně v kořeni slov – ovládá pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov a dovede je použít při psaní – používá Pravidla českého pravopisu – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary – porovnává významy slov/stejného a podobného významu, sl. vícevýznamová/ – porovnává významy slov, které má významem nejbližší k zadanému slovu – osvojuje si užívání a určování všech slovních druhů a využívá je ve gramaticky správných tvarech – vybere v textu větu, která obsahuje/neobsahuje určený slovní druh – určí rod, číslo, pád, vzor podstatného jmen – podstatná jména skloňuje podle vzorů – odůvodňuje psaní i/y v koncovkách podstatných jmen – určuje přídavná jména, určí druh př.jm.	Jazyková výchova Stavba slova Předpony a předložky s, z Psaní ě a je, mě a mně v kořeni slov Vyjmenovaná slova Význam slov Slovní druhy Podstatná jména Skloňování podstatných jmen Přídavná jména	OV ČJL-5-2-02, ČJL-5-2-05, ČJL-5-2-06, ČJL-5-2-07, ČJL-5-2-08, ČJL-5-2-08 U 2.1, 2.4, 2.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – skloňuje, píše a odůvodňuje pravopis přídavných jmen tvrdých a měkkých – seznámí se se základními druhy zájmen a číslovek – u sloves určí osobu, číslo, čas, způsob – seznámí se s tvary slovesa být v podmiňovacím způsobu – tvoří sloveso v dané podobě, tj. časuje – určí zvrtné sloveso – rozpozná přímou řeč a větu uvozovací, grafický zápis přímé řeči – užívá přímou řeč ve vypravování – upraví přímou řeč na nepřímou a naopak – vyhledává základ. sklad. dvojici a v neúplné ZSD označuje základ věty – rozlišuje podmět vyjádřený a nevyjádřený, podmět holý, rozvitý a několikanásobný – pozná přísudek slovesný – zvládá základy syntaktického pravopisu /tvary přičestí minulého činného/ – rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, v souvětí určí počet vět – doplní správně čárky do textu – vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Druhy přídavných jmen /tvrdá, měkká, přivlastňovací/ Pravopis přídavných jmen tvrdých a měkkých Zájmena a číslovky Slovesa a jejich časování Slovesný způsob Přímá řeč Syntax Základní skladební dvojice Podmět a přísudek Shoda přísudku s podmětem Věta a souvětí	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – užívá vhodných spojovacích výrazů, obměňuje je, píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří složitější souvětí – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – odliší podstatné a okrajové informace, z textu vybere hlavní body a slova, dokáže zaznamenat podstatné informace – posoudí úplnost či neúplnost sdělení písemného i ústního – zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah – vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje – zvládne zanechat vzkaz na záznamníku, v telefonní schránce – učí se rozpoznat manipulativní komunikaci – zejména v reklamě – volí vhodné verbální i nonverbální prostředky podle svého komunikačního záměru /intonace, přízvuk, pauza, tempo/	Větné vzorce Komunikační a slohová výchova Čtení s porozuměním Výběr důležitých informací z textu Reprodukce obsahu textu Monolog, dialog Komunikativní záměr mluvčího	OV ČJL-5-1-01, ČJL-5-1-02, ČJL-5-1-03, ČJL-5-1-04, ČJL-5-1-05, ČJL-5-1-06, ČJL-5-1-07, ČJL-5-1-08, ČJL-5-1-09, ČJL-5-1-10 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – napíše dopis, příspěvek do školního časopisu – dokáže vyplnit tiskopisy – poštovní poukázku, podací lístek a pod. – sestaví osnovu textu/časová posloupnost/ – tvoří vlastní literární text na dané téma - sestaví vypravování, popis předmětu a pracovního postupu – zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev – pokouší se rozvrhnout přiměřeně text na ploše – píše správně po stránce obsahové a formální, aktivně používá své znalosti z pravopisu lexikálního i syntaktického – dodržuje základní hygienické návyky při psaní	Spisovná výslovnost Dopis Tiskopisy Sestavení osnovy Vypravování Popis předmětu, popis pracovního postupu Technika psaní Rozvržení textu na ploše Základní hygienické návyky při psaní	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vyhledává informace ve slovnících a jiných odborných i uměleckých textech – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamená je – volně reprodukuje text podle svých schopností – tvoří vlastní literární text na dané téma /napíše pohádku, bajku/ – rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů – při jednoduchém rozboru uměleckých textů používá pojmy: ▪ pohádka, bajka, povídka, pověst,/cestopis/ ▪ verš, rým, sloka ▪ přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy ▪ próza, poezie – dramatizuje povídky, pohádky – orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku – porovnává ilustrace různých výtvarníků; navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je	Literární výchova Vyhledávání informací v textu Čtenářský deník Literární pojmy Dramatizace Ilustrátoři Film a divadlo	 OV ČJL-5-3-01, ČJL-5-3-03, ČJL-5-3-04 U 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

3.2 Anglický jazyk

3.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk.

Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

3.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časová dotace

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět. Ve třídách se vyučuje první cizí jazyk již v 1. a 2. ročníku formou Úvodu do jazyka v časové dotaci 1 hodina týdně /disponibilní hodiny/. Ve 3. – 5. ročníku se vyučuje 3 hodiny týdně a 1 disponibilní hodina vedená rodilým mluvčím formou komunikace a konverzace. Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

- jazykové učebny
- učebny ICT
- kmenové třídy
- nástěnky

Formy a metody realizace

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (ústní, písemná), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé a dlouhodobé mezinárodní projekty
Olympiády
Výjezdy do zahraničí
Příležitostné akce

Začlenění průřezových témat

OSV	-	Rozvoj schopnosti poznávání
OSV	-	Komunikace
OSV	-	Kooperace, kompetice
VMEGS	-	Objevujeme Evropu a svět
MKV	-	Lidské vztahy
EV	-	Vztah člověka k prostředí
MV	-	Práce v realizačním týmu

3.2.3 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky, aby si vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vedeme je, aby propojovali získané poznatky do širších celků
- vedeme je k poznání smyslu a cíle učení
- vedeme je k ověřování výsledků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby si vyhledali vhodné informace
- klademe vhodné otázky
- umožníme volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby komunikovali na odpovídající úrovni
- vedeme je, aby uměli naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovali
- vedeme je k výstižnému a souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci ve skupině

Část 2.

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky tak, aby byli schopni sebekontroly
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vedeme je k zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskuzi
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání si, kooperaci
- podporujeme práci na projektech

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivnímu organizování své práce
- vedeme je k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- napomáháme při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

3.2.4 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru (OV)

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy – 2. období

žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Cj-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Učivo (U)

- 1.1 zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- 1.2 slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- 1.3 tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí
- 1.4 mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – reaguje na otázku, sám otázku sestaví – poznává pět základních barev – užívá čísla 1 - 10 – pojmenuje některá zvířata – pojmenuje základní školní pomůcky – pojmenuje nejbližší rodinné příslušníky – rozliší sloveso can / can't a užije je v jednoduchých větách – užívá slovní zásobu týkající se daných tématických okruhů – rozpozná jednotné a množné číslo podstatných jmen – sestaví jednoduché věty se slovesem to be – reaguje na pokyn, rozkaz – pojmenuje základní oblečení – seznámí se s výrazem I've got /mám.../ Konverzační část Obsahově totožná s výše – žáci nepíší, pouze mluví	Jak se jmenuješ? - What's your name? Barvy – colours Čísla – numbers Zvířata – animals Školní pomůcky - school things Rodina – family Sloveso can / can't Jednotné číslo, množné číslo - singular x plural /intuitivně/ Tvary slovesa to be Pokyny, rozkaz - instructions, imperative Oblečení I've got /mám/	OV CJ-3-1-01, CJ-3-1-04 U 1.2, 1.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – poznává více barev – sestaví jednoduchou větu se slovesem to have / to have got/ – pojmenuje běžné předměty z okolí – pojmenuje více zvířat a popíše je – vyjmenuje písmena anglické abecedy – užívá slovní zásobu týkající se obličeje – aplikuje získané poznatky v základech písemného projevu – vyhledává v jednoduchém textu základní informace – pojmenuje více školních potřeb – pojmenuje některá jídla – vyjádří, co má a nemá rád – pojmenuje místnosti v domě – pojmenuje letní oblečení Konverzační část Totožná s výše uvedeným, žáci takřka nepíší	Více barev - more colours Sloveso have got – otázka, zápor Běžné předměty - common objects Zvířata – animals, Velikosti – sizes Základy hláskování - basics of spelling Obličej - face Škola – school Jídlo – food I like /don't like Dům – house Letní oblečení – summertime	OV CJ-3-1-01, CJ-3-1-02, CJ-3-1-03, CJ 3-1-04 U 1.1, 1.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – sestaví otázku a odpověď – používá čísla 1 - 20 – popisuje předměty ve třídě – reaguje na instrukce typu sit down – užívá slovní zásobu týkající se nábytku, barev – pojmenovává zvířata – sestaví otázku a odpověď s užitím příd. jm – reaguje na otázky spojené se slovesem mít – rozlišuje členy rodiny, reaguje na otázku how many? – používá slovesa vyjadřující pohyb – používá slovní zásobu spojenou s oblečením a základní přivlastňovací pád – rozlišuje spojení I like, I don't like a slovní zásobu - jídlo – popíše situace pomocí vazby there is/ are – používá ozn. větu, rozezná zápor, reaguje na otázku – používá jedn. i mn. číslo podst. jmen	Jak se jmenuješ? - What's your name? Čísla 1-20 - numbers 1-20 Předměty ve třídě - classroom objects Pokyny - instructions – sit down, stand up Nábytek, barvy - furniture, colours Zvířata - animals Přídavná jména - adjectives – happy, sad etc. Sloveso have got – obličej – parts , adjectives – long, short Kolik – rodina - how many – family Části těla - parts of body, movement verbs Oblečení – clothes, základní přivlastňovací pád 's Jídlo - food – I like, I don't like Vazba there is, there are , Otázka, zápor,oznamovací věta – question, negative, affirmative Jednotné a množné číslo – sg and pl	OV CJ-3-1-01, CJ-3-1-02, CJ-3-1-03 CJ-3-1-04, CJ-3-1-05, CJ-3-1-06 U 1.1, 1.2, 1.3,1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší mluvenou a psanou formu slova – vyhledá potřebné informace, pracuje s jednoduchým textem, vytvoří odpověď na otázku Konverzační část – používá čísla, přiřazuje je ke předmětům – pojmenovává školní předměty, podle pokynů je vybírá a pracuje s nimi – požádá o předmět – reaguje na pokyny k pohybu – sám pokyny k pohybu vydává – vyjádří vlastnictví – nevlastnictví – používá předložky místa – přiřazuje jednoduchá přídavná jména popisu	Kolik? -How many? Co to je? - What's this? Mohu prosím dostat... -Can I have a..., please? Pohyb - movements – games Mám – nemám -I have got / I haven't got Kde je ...?Where's ... ? Popis – základní přídavná jména- descriptions	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – používá čísla 20-100 – sestaví jednoduchou otázku a odpověď se slovesem can / can't – reaguje a používá otázku – reaguje na instrukce – užívá slovní zásobu spojenou s popisem cesty a místy ve měst – rozliší have / has got – rozliší a sestaví větu v přítomném čase prostém – rozpozná druhy sportů a pojmenuje je – porovná jednoduchými větami počasí – rozpoznává typy televizních programů a určí kolik je hodin – porovná větší- menší, vyšší , rozšíří slovní zásobu ke zvířatům – rozumí obsahu a smyslu úměrných autentických materiálů – rozpozná tvary minulého času u sloves – pojmenuje jednotlivá zaměstnání	Čísla - numbers 20-100 Modální sloveso can /can't Předložky místa- prepositions of place Vazba there is/are Instrukce - instructions Směry – directions Ve městě – in the town Sloveso have got/has got Lidé v práci – people at work -přítomný čas prostý Sporty, sportovní centra -sports centres Počasí - weather Film – film, Kolik je hodin, - what's the time? V zoo – at the zoo Používání autentických materiálů (časopisy, videa, letáky)	OV CJ-5-1-01, CJ-5-1-02, CJ-5-1-03, CJ-5-2-01, CJ-5-2-02, CJ-5-2-03, CJ-5-3-01, CJ-5-3-02, CJ-5-4-01, CJ-5-4-02 U 1.1,1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Konverzační část – popíše členy rodiny, popovídá si o nich v rozhovoru – vyjádří které jídlo má rád, nemá rád, orientuje se v čase – mluví o zvířatech, popíše je, vyptá se, porovná velikosti – zeptá se na cestu, jednoduše popíše cestu – pojmenuje dny v týdnu, popíše sportovní aktivity, v rozhovoru zjistí, které aktivity má kdo rád – zeptá se na povolání, pojmenuje je – promluví si o počasí, popíše je – rozpozná pohádkové postavy	Šťastné rodiny - happy families Jídlo - food Zvířata - animals Ve městě – in the town Volný čas – free time Sport - sports Povolání - jobs Jaké je počasí ? -What's the weather like? Pohádky – fairy tales	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – používá přítomný čas prostý – sestaví otázky a odpovědi v daném čase – vysvětlí kolik je hodin – zdůvodní použití přivlastňovacího pádu – objasní použití zájmen přivlastňovacích zájmen – používá vhodně předmětová zájmena – rozpozná význam sloves like/dislike/hate a používá je se správnou vazbou – používá sloveso can/ can't – používá příslovce způsobu – rozpozná formy rozkazovacího způsobu – aktivně užívá slovní zásobu týkající se rodiny, volnočasových aktivit, vyučovacích předmětů – pojmenuje vyučovací předměty – sestaví a vysvětlí rozvrh hodin – používá přídavná jména popisující vlastnosti	Přítomný čas prostý (otázka, zápor, třetí osoba – s) Kolik je hodin? - What' s the time? Past , to Přivlastňování - 's Přivlastňovací zájmena Předmětová zájmena Slovesa like ,dislike, hate + -ing Sloveso can / can't Způsobová příslovce Rozkazovací způsob - imperativ Osobní informace - personal information Domov -homes Rodina - family Moje věci -possesions Zájmy - interests Co máme rádi a co ne - likes and dislikes Návrhy - suggestions	OV CJ-5-1-01, CJ-5-1-02, CJ-5-1-03, CJ-5-2-01, CJ-5-2-02, CJ-5-2-03, CJ-5-3-01, CJ-5-3-02, CJ-5-4-01, CJ-5-4-02 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
<i>Konverzační část</i> – používá osobní informace a vyžádá si informace o ostatních – vypráví a popíše svůj dům a pokoj – popíše svou rodinu, zjistí si rodinné informace ostatních – popíše své osobní věci – vypráví o svém denním režimu, informuje se na denní režim ostatních – pojmenovává a popisuje některá povolání – vyjádří své zájmy, zhodnotí své schopnosti – co a jak dobře umí a neumí – navrhne aktivitu – vyjádří, co má a co nemá rád	Osobní informace – personal information Dům snů – house of my dreams Popis rodiny - family descriptions Osobní věci - personal things Denní režim - daily routine Povolání - jobs Zájmy - interests Volnočasové aktivity - free time activities	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vyhledá potřebné informace v dvojjazyčném slovníku – pracuje s přiměřeně obtížným textem, vyhledá v textu potřebnou informaci a vytváří odpověď na otázku – zdůvodní vlastní návrhy na základě získaných informací – používá získané informace k tvorbě vlastních projevů – rozumí obsahu a smyslu autentických materiálů – reprodukuje písemně obsah jednoduchého textu a jednoduché konverzace – obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	Používání autentických materiálů (časopisy, video, letáky)	

4 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

4.1 Matematika

4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je v základním vzdělání založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsob jejich užití.

4.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je rozdělen na 4 tematické okruhy

1. Čísla a početní operace

Žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Zde žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software, nebo grafických kalkulátorů.

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Zde žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev.

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale žáci zde uplatňují hlavně logické myšlení.

Časová dotace

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na prvním stupni v 1. – 5. ročníku. V 1. ročníku se vyučuje 4 hodiny týdně, ve 2. až 5. ročníku 4 hodiny + 1 disponibilní hodina týdně.

Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky / především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů. V terénu lze matematiku aplikovat v rámci vyučovacího předmětu nebo ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, Člověk a jeho svět aj.

Formy a metody realizace

Předmět je realizován ve vyučovací hodině, při které probíhá frontální, skupinové vyučování.

Formy práce – výklad, samostatná práce, soutěže, testy, kvízy, PC, projekty, ..

Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět Matematika je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Realizují se zde Průřezová témata

- OSV - Rozvoj schopností poznávání
- OSV - Kooperace a kompetice
- OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

4.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům a řešení žáci sami
- rozvíjíme paměťové, logické a abstraktní myšlení prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- učíme práci s chybou, s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- učíme / vedeme žáky /používat základní matematické pojmy a vztahy a také rozvíjíme u žáků abstraktní a exaktní myšlení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- motivujeme žáky pro celoživotní učení
- seznamujeme žáky s cílem vyučovací hodiny a na konci vždy s žáky probereme jeho dosažení
- motivujeme žáky tím, že sledujeme jejich úspěšnost a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení tím, že klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy rozvíjející tvořivost
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují při řešení problémů
- zadáváme úkoly, které umožňují různou volbu postupů
- motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- vedeme žáky úměrně jejich věku k používání internetu
- vedeme žáky tak, aby hledali různá řešení problému a svoje řešení si dokázali obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci s učiteli, žáky a ostatními lidmi ve škole a mimo ni
- učíme žáky obhajovat svůj vlastní názor
- učíme je naslouchat názorům jiných
- vybízíme žáky, aby kladli otázky k dané věci
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vedeme žáky, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací algoritmů a správných metod řešení
- vytváříme dostatek příležitostí k vyhledávání a využívání informací v informačních a komunikačních prostředcích
- podporujeme komunikaci s jinými školami / matematické soutěže /

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině
- učíme žáky organizovat si práci ve skupině
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme je kriticky hodnotit svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- podporujeme jejich sebedůvěru
- přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- vychováváme žáka k plnění svých povinností, k uplatňování svých práv a k respektování práv druhých
- vedeme žáky k dodržování vnitřního řádu školy
- budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- netolerujeme hrubé, fyzické ani psychické násilí
- podporujeme a budujeme přátelskou spolupráci mezi zákonnými zástupci žáků a školou

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci vytvářením podnětného pracovního prostředí a nových pracovních podmínek
- učíme využívat matematických dovedností v jiných vzdělávacích oblastech
- podporujeme zájem o další profesní orientaci
- vedeme k pozitivnímu vztahu k práci, odvedenou práci odměňujeme pochvalou
- učíme žáka chránit si své zdraví, ale i zdraví druhých při práci

4.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV)

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Učivo (U)

- 1.1 přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- 1.2 zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- 1.3 násobilka
- 1.4 vlastnosti početních operací s čísly
- 1.5 písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Učivo (U)

- 2.1 závislosti a jejich vlastnosti
- 2.2 diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-3-01 narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Učivo (U)

- 3.1 základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- 3.2 základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- 3.3 délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- 3.4 obvod a obsah obrazce
- 3.5 vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- 3.6 osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo (U)

- 4.1 slovní úlohy
- 4.2 číselné a obrázkové řady
- 4.3 magické čtverce
- 4.4 prostorová představivost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – používá přirozená čísla k modelování reálných situací – používá a vytváří soubory s daným počtem prvků – čte, zapisuje a porovnává čísla 0 - 20 – rozliší číslice tiskací a psací – užívá názvy celých čísel – doplňuje číselnou řadu – užívá polohové vztahy – hned před, hned za – rozkládá čísla s oporou názoru – zapisuje rozklad čísel – podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně – spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) – porovnává čísla a soubory prvků – užívá lineární uspořádání – vytváří si představu o relativní vzdálenosti čísel – zobrazuje a doplňuje čísla na číselné ose – cvičí se v orientaci na číselné ose – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly – rozvíjí si paměť prostřednictvím numerických výpočtů, počítají z paměti	Čísla a početní operace Přirozená čísla 0 - 20 Představa o číslech Čtení a zápis čísel Celá čísla Porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno Znaménka $< > = + -$ Lineární uspořádání Číselná osa Orientace na číselné ose Součet čísel bez přechodu desítky Rozdíl čísel bez přechodu desítky	OV M-3-1-01, M-3-1-02, M-3-1-03, M-3-1-04, M-3-1-05 U 1.1, 1.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – na modelových situacích provádí z paměti početní operace – zapisuje početní operace – řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel, s konkrétním názorem – řeší a tvoří slovní úlohy se sčítáním a odčítáním 0-20 bez přechodu desítky – řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu : o n-více, n-méně – řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost sčítání – doplňuje tabulky s jednoduchými početními úkoly – cvičí se v orientaci na číselné řadě – cvičí se v orientaci sloupec, řádek – orientuje se v čase	Řešení a tvoření slovních úloh – na porovnávání čísel – na sčítání a odčítání – s využitím vztahů o n-více, n-méně bez přechodu desítky 0 - 20 Vlastnosti početních operací s čísly – komutativnost sčítání Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky s jednoduchými početními úkoly Posloupnost čísel Sloupec, řádek – orientace Režim dne	OV M-3-2-01, M-3-2-02 U 2.1, 2.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – orientuje se v prostoru a rozlišuje pojmy: vpravo, vlevo, nahoře, dole, před, za, uprostřed – pozoruje, porovnává, poznává vlastnosti předmětů: malý - velký, nízký - vysoký, úzký - široký, tenký - silný – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) a jednoduchá tělesa/krychli, kvádr, kouli, válec/ – nachází v reálném životě jejich reprezentaci – vyhledává ze stavebnice útvary v prostoru – vymodeluje základní útvary v prostoru – rozliší a rozpozná základní útvary na obrázcích – pozoruje a nachází základní útvary v praxi	Geometrie v rovině a v prostoru Geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, uprostřed aj. Základní útvary v rovině : čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Základní útvary v prostoru : kvádr, krychle, koule, válec	OV M-3-3-01, M-3-3-02 U 3.1, 3.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – s použitím názoru užívá rozkladu čísel – sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku – kreslí, modeluje početní operace – spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně) – vytváří konkrétní soubory předmětů s daným počtem prvků do 100 – rozkládá čísla na desítky a jednotky – čte a zapisuje čísla 0 - 100 v desítkové soustavě – porovnává čísla do 100, používá symboly $<$ $>$ $=$ – zapisuje vztahy pomocí symbolů – cvičí se v orientaci – doplňuje číselnou řadu – zobrazuje, vyhledává čísla na číselné ose – sčítá a odčítá násobky deseti ($30+20$, $30-20$) a příklady typu ($35+20$, $35-20$) – sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 bez přechodu desítky ($35+4$, $35-4$) s přechodem desítky ($39+6$, $31-6$) – používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh	Čísla a početní operace Přirozená čísla 0 - 100 Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku Čísla 0 - 100 Čtení a zápis čísel Počítání po jedné, po desítkách v oboru do 100 Porovnávání čísel Číselná osa Orientace na číselné ose Součet a rozdíl čísel do 100	OV M-3-1-01, M-3-1-02, M-3-1-03, M-3-1-04, M-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – zaokrouhlí dané číslo na desítky – užívá význam závorek – využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek – počítá příklady se závorkami – řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 – řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 – vytváří konkrétní soubory (na počítadle, penězích, ve čtvercové síti) – řeší slovní úlohy s použitím vztahů $o : n$ - více (méně) v oboru do 100, n - krát více (krát méně) v oboru do 50 – vytváří soubory různých předmětů – vytváří konkrétní soubory pomocí opakovaného sčítání – užívá spoje násobílek 2, 3, 4, 5 – seznamuje se s pojmy: násobek, činitel, záměna činitelů – dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5 – zautomatizuje si násobky 2, 3, 4, 5 – zautomatizuje si dělení v oboru probraných násobílek – využívá při pamětném i písemném počítání komutat. a asociativnost sčítání a násobení	Zaokrouhlování čísel na desítky Závorky Řešení a tvoření slovních úloh : – na porovnávání čísel – na sčítání a odčítání – s využitím vztahů o n- více, o n – méně, n krát více, n krát méně – vedoucích ke dvěma početním výkonům (sčítání, násobení aj.) Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 50 Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů Násobení jako opakované sčítání Násobilka 2, 3, 4, 5-řady násobků daného čísla Pojmy Dělení Vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobílek Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – orientuje se v čase – rozezná časové jednotky: hodina, minuta, sekunda – provádí jednoduché převody jednotek času – čte časové údaje na různých typech hodin i digitálních – sleduje jednoduché závislosti na čase - teplota během dne, příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny a přestávky, doba snídane, oběda, večere, spánku – doplňuje jednotlivé závislosti do tabulek – kreslí křivé a rovné čáry – vymodeluje, vyznačí a označí bod – vymodeluje a označí přímku – modeluje a označí úsečku (krajní body úsečky) – vymodeluje a vyznačí vzájemnou polohu bodu a přímky, bodu a úsečky – porovnává velikost útvarů – měří a odhaduje délku úsečky na <i>cm</i> – provádí zápis délky úsečky v <i>cm</i> – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary – nachází v realitě jejich reprezentaci	Závislosti, vztahy a práce s daty Orientace v čase: den – 24 hodin 1 hodina – 60 minut 1 minuta – 60 sekund Časové jednotky : hodina, minuta, sekunda Tabulky Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině: lomená čára, bod, přímka, úsečka, délka úsečky, jednotky délky – <i>cm, dm, m</i> Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	OV M-3-2-01, M-3-2-02, M-3-2-03 U 2.1, 2.2 OV M-3-3-01, M-3-3-02 U 3.1, 3.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vymodeluje tělesa (z modelovací hmoty, kartonu)	Základní útvary v prostoru : kvádr, krychle, kužel, koule, válec Modelování těles	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – používá přirozená čísla k modelování reálných situací, vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do tisíce – počítá po jednotkách, desítkách, stovkách – čte a zapisuje trojciferná čísla – znázorňuje trojciferná čísla na číselné ose – zakresluje obraz daného čísla na číselné ose – porovnává čísla do 1000 – zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – porovnává čísla pomocí číselné osy – řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojciferných čísel – používá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti $= < >$ – zaokrouhluje čísla na desítky, stovky – rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě – sčítá a odčítá násobky 100 – sčítá a odčítá čísla bez přechodu násobků sta – sčítá a odčítá čísla s přechodem násobků sta – písemně sčítá dva sčítance, kontroluje výsledek záměnou sčítanců – písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla – písemně odčítá, kontroluje výsledek sčítání	Čísla a početní operace Přirozená čísla 0 – 1000 Počítání po jednotkách, desítkách, stovkách Číselná řada Zápis čísel Čtení čísel Číselná osa Porovnávání čísel Číselná osa Slovní úlohy na porovnávání trojciferných čísel Zaokrouhlování čísel Rozklad čísla v desítkové soustavě Algoritmy sčítání a odčítání 0-1000 Písemné algoritmy sčítání a odčítání Odhad a kontrola výsledků	OV M-3-1-01, M-3-1-02, M-3-1-03, M-3-1-04, M-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – provádí předběžný odhad výsledků řešení – používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl – řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání – používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh – řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, vztahy o $n - \text{více}$, $n - \text{méně}$ – užívá automaticky spoje násobílek 6, 7, 8, 9 – užívá násobky 10 – zautomatizuje si všechny spoje násobení a dělení v oboru násobílek – pamětně a písemně násobí dvojčíferné a trojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek ($15 \cdot 3$, $3 \cdot 15$) – dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek (neúplný podíl, zbytek) – určuje neúplný podíl, zbytek v jednotlivých případech – používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin – provádí odhad a kontrolu výsledků	Komutativnost, asociativnost sčítání Slovní úlohy na sčítání a odčítání Komutativnost, asociativnost násobení Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100 Násobilka 6, 7, 8, 9 Násobilka 10 Dělení v oboru těchto násobílek Násobení a dělení přirozených čísel mimo obor násobílek v číselném oboru do 1000 Násobení a dělení dvojčíferných a trojčíferných čísel jednocíferným číslem Dělení se zbytkem (neúplný podíl, zbytek) Závorky	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – využívá komutativnost čítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu – využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek – užívá násobení a dělení, součtu nebo rozdílu dvou čísel – užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh – řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace – řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony – řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahu n – <i>krát</i> více, n – <i>krát</i> – méně – orientuje se v čase – provádí jednoduché převody jednotek času – popisuje jednoduché závislosti z praktického života/měření teploty/ – čte a sestavuje tabulky násobků, užívá tabulkové zápisy v praxi, diagramy, grafy – sestaví jednoduchý graf – doplňuje tabulky, schémata posloupnosti čísel – orientuje se v jízdním řádu	Slovní úlohy v početních operacích násobení a dělení do stovky Závislosti, vztahy a práce s daty Časové jednotky – h, min, s Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky, diagramy, grafy, jízdní řády	OV M-3-2-01, M-3-2-02, M-3-2-03 U 2.1, 2.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák - vymodeluje, popíše přímku a polopřímku - odhaduje a měří délku úsečky, porovnává velikost útvaru - provádí odhady délek různých úseček a vzdáleností - převádí základní jednotky délky a hmotnosti - rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní útvary v rovině, nachází v realitě jejich příklady - vyznačí ve čtvercové síti čtverec, obdélník - provádí odhady délek stran rovinných obrazců - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí délku lomené čáry - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše souměrné útvary v rovině a jednoduchá tělesa - nachází v realitě jejich reprezentaci - modeluje tělesa užitím stavebnic, krabiček...	Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině – lomená čára, úsečka, přímka, polopřímka Délka úsečky Jednotky délky – <i>mm, cm, dm, m, km</i> Jednotky hmotnosti – <i>g, kg, t</i> Základní útvary v rovině – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice, kruh, mnohoúhelník Jednoduché osově souměrné útvary v rovině Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, válec, kužel	OV M-3-3-01, M-3-3-02, M-3-3-03 U 3.1, 3.2, 3.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – zapisuje a čte čísla do 100 000 – porovnává čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ – zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky – rozkládá čísla v desítkové soustavě – písemně sčítá a odčítá – pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem – písemně násobí 1 a 2 ciferným činitelem – písemně dělí jednociferným činitelem – provádí kontrolu a odhad pomocí kalkulačky – řeší úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly, využívá komutativnost a asociativnost – v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy x – více (méně), x – krát více (méně)/řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony/ – vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života – řeší jednoduché slovní úlohy na určení zlomků – vyjádří celek z jeho $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$	Číslo a početní operace - Čtení čísel - Zapisování čísel v desítkové soustavě - Přirozená čísla 0 – 1 000 000 - Porovnávání čísel - Zaokrouhlování přirozených čísel, odhady čísel, kontrola výsledků početních operací - Rozklad čísla v desítkové soustavě - Písemné algoritmy sčítání a odčítání přirozených čísel - Násobení a dělení jednociferným číslem - Písemné algoritmy násobení 1 a 2 ciferným činitelem - Písemné algoritmy dělení jednociferným dělitelem - Kontrola výsledků - Slovní úlohy na porovnávání čísel - Slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel - Složené slovní úlohy - Orientace v čase - Zlomky - Vyznačení části, celku /polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina/ - Slovní úlohy na určování částí celku - Sčítání, odčítání a porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	OV M-5-1-01, M-5-1-02, M-5-1-03, M-5-1-04, M-5-1-05, M-5-1-06, M-5-1-07, M-5-1-08 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – určí délku lomené čáry – sestrojí rovnoběžku s danou přímkou – sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce – rozpozná a znázorní souměrný útvar – určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti – konstruuje trojúhelník – vypočítá obvod trojúhelníku – narýsuje, znázorní čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic – určuje obsah rovinných obrazců ve čtvercové síti – používá základní jednotky objemu l, hl a jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2 – řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obsahu čtverce a obdélníka – doplňuje řady čísel, tabulky, provádí měření – čte a sestrojuje sloupkový diagram – používá prostorovou představivost při geometrii – řeší jednoduché magické čtverce; číselné a obrázkové řady	Geometrie v rovině a v prostoru Grafické počítání, odčítání úseček Různoběžky Rovnoběžky Kolmice Kružnice Souměrnost Trojúhelník Čtverec a obdélník Jednoduché převody jednotek Závislosti, vztahy a práce s daty Tabulky, grafy, diagramy, schémata Vyhledání, sbírání a třídění dat Závislosti a jejich vlastnosti Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy Orientace v rovině a prostoru Magické čtverce Číselné a obrázkové řady	OV M-5-3-01, M-5-3-02, M-5-3-03 M-5-3-04, M-5-3-05 U 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 OV M-5-2-01, M-5-2-02 U 2.1, 2.2 OV M-5-4-01 U 4.1, 4.2, 4.3, 4.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – porovnává přirozená čísla – orientuje se na číselné ose – zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky – využívá rozvinutého zápisu čísla v desítkové soustavě – sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $2\,300\,000 - 6\,000$) – písemně sčítá 3 až 4 přirozená čísla – písemně odčítá 2 přirozená čísla – z paměti násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých příkladech ($2 \cdot 2100$, $63000 : 7$) – provádí číselný odhad a kontrolu výsledků – písemně násobí až 4ciferným činitelem – písemně dělí 1 až 2ciferným dělitelem – využívá při pamětném i písemném počítání komutat. a asociativnost sčítání a násobení – řeší jednoduché a složené slovní úlohy řešené 1 nebo 2 početními operacemi – tvoří slovní úlohu k mat. vyjádření – zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin – zobrazí desetinné číslo na číselné ose – zaokrouhlí desetinné číslo na celé číslo,	Číslo a početní operace Přirozená čísla 0 – 1 000 000 000 Porovnávání čísel Číselná osa Znak – pro zápis celého záporného čísla, vyznačení na číselné ose/teploměr, model/ Zaokrouhlování čísel Rozklad, zápis čísla v desítkové soustavě Sčítání a odčítání Písemné algoritmy sčítání a odčítání Násobení a dělení jednociferným číslem Písemné algoritmy násobení 1 a 2ciferným činitelem Písemné algoritmy dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Slovní úlohy na porovnávání čísel Slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel Složené slovní úlohy Desetinná čísla Čtení desetinných čísel Zápis desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel na celá čísla Písemné algoritmy sčítání a odčítání,	OV M-5-1-01, M-5-1-02, M-5-1-03, M-5-1-04, M-5-1-06, M-5-1-07, M-5-1-08 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák pisemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin – užívá desetinné číslo v praktických situacích – řeší jednoduché slovní úlohy s užitím desetinných čísel – narýsuje obdélník, čtverec; trojúhelník /i pravoúhlý/ se 3 zadanými délkami stran – užívá jednoduché konstrukce – vypočítá obvod a obsah obdélníka a čtverce, vyřeší obvod mnohoúhelníků sečením délek jeho stran – řeší slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníka a čtverce – řeší úlohy z praxe na výpočty obsahu obdélníka a čtverce – čte a sestavuje jednoduché tabulky a digramy – čte a sestrojuje jednoduché grafy v soustavě souřadnic – vyhledává, sbírá a třídí data – řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	násobení a dělení desetinných čísel Slovní úlohy s desetinnými čísly Geometrie v rovině a v prostoru Rovinné obrazce – tělesa Rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku a pravoúhlého trojúhelníku Obvod a obsah obdélníku a čtverce Slovní úlohy na výpočet obsahu obdélníku a čtverce Závislosti, vztahy a práce s daty Tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy Orientace v rovině a prostoru Magické čtverce	OV M-5-3-01, M-5-3-02, M-5-3-03, M-5-3-04, M-5-3-05 U 3.1, 3.4 OV M-5-2-01, M-5-2-02 U 2.1, 2.2 OV M-5-4-01 U 4.1, 4.2, 4.4

5 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.1 Informatika

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně počítačové gramotnosti - získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v jiných vyučovacích předmětech, v dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stává se součástí všech dalších vzdělávacích oblastí.

Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu a rozvíjení zájmové činnosti.

5.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsah tohoto vyučovacího předmětu pomáhá žákovi poznat možnosti a využití informační a výpočetní techniky, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s výukovými programy. Žáci se učí získávat informace, třídit je a zpracovávat je. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady.

Časová dotace

Tato vzdělávací oblast je na 1. stupni realizována prostřednictvím předmětu Informatika v 5. ročníku v dotaci 1 hodina týdně.

Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

Výuka probíhá v budově školy ve dvou odborných učebnách vybavených počítačovou sítí. Při výuce se třídy dělí na skupiny tak, aby mohl každý žák pracovat na vlastním počítači. Dále je v učebnách k dispozici kromě běžného vybavení tiskárna, interaktivní tabule, datavideoprojektor a zálohovací zařízení – flash disk, CD, DVD.

Formy a metody realizace

- problémové vyučování
- skupinová práce
- praktické úkoly a modely
- projektové vyučování
- projekce

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie jsou realizována především při práci s internetem (vyhledání informace, ověření její věrohodnosti, následné zpracování), při práci v textovém, grafickém editoru i tabulkovém procesoru, při prezentaci práce.

Dovednost ovládat široké možnosti výpočetní techniky žáci využijí při zpracování samostatných prací, referátů a projektů zaměřených na průřezová témata zadaná v ostatních vyučovacích předmětech.

Jedná se o:

- MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MV - Tvorba mediálního sdělení
- MV - Práce v realizačním týmu
- MKV - Multikulturalita
- OSV - Komunikace

5.1.3 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé metody a formy práce tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků schopnost aktivně vyhledávat a třídit informace, propojovat je a systematizovat
- vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako moderního prostředku dorozumívání a dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky využívat informační a výpočetní techniku, která jim může usnadňovat řešení problémů
- hledáme, navrhujeme a používáme další možné metody a postupy, které by mohly přispět k řešení daného problému, pokud ty dosavadní k cíli nevedly
- podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení
vedeme žáky vytvářením problémových úloh k jejich praktickému řešení, rozvoji myšlení a logiky

Kompetence komunikativní

- využíváme při komunikaci ICT ke správnému užívání jazyků (češtiny i jiných jazyků) s ohledem na jejich pravidla
- rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně formulovat myšlenky
- podporujeme nadnárodní komunikaci pomocí internetové sítě
- klademe důraz na úroveň komunikace
- učíme žáky publikovat a prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k týmové spolupráci
- podporujeme jejich vzájemnou pomoc při práci
- učíme žáky hodnotit svou práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci je vedeme k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se základy legislativy – jsou vedeni k dodržování autorského práva, respektování práv duševního vlastnictví, uvědomují si dopady SW pirátství a nedodržování autorského zákona (kopírování programů a dat)
- upozorňujeme žáky na rizika komunikace prostřednictvím internetu (chat), vedeme je k ochraně osobních údajů
- vedeme žáky k zaujetí odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných médiích

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou
- vedeme žáky k využívání informační a výpočetní techniky, které jim umožní zefektivnění jejich činností
- upozorňujeme žáky na šetrnou práci s výpočetní technikou

5.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV)

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady

ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Učivo (U)

- 1.1 základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce
- 1.2 struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení
- 1.3 operační systémy a jejich základní funkce
- 1.4 seznámení s formáty souborů (doc, gif)
- 1.5 multimediální využití počítače
- 1.6 jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software
- 1.7 zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Část 2.

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Učivo (U)

- 2.1 společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- 2.2 základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- 2.3 metody a nástroje vyhledávání informací
- 2.4 formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Učivo (U)

- 3.1 základní funkce textového a grafického editoru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vysvětlí pojem informace a uvede příklady informací a jejich zdrojů – uvede na příkladech, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat – doloží, jak se informace a její společenský tok v průběhu historie mění – popíše počítač a jeho funkce – pojmenuje základní vstupní a výstupní zařízení, uvede, k čemu slouží – zvládne jednoduchou údržbu počítače – aktivně dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem – uvede na koho se obrátit v případě i předpokládané závady počítače – dbá na hygienu a bezpečnost práce – chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Základy práce s počítačem Základní pojmy informace, předávání informací, vývoj IVT Společenský tok informací Struktura funkce a popis počítače Jednoduchá údržba Bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik Paměťová média	OV ICT-5-1-01, ICT-5-1-02, ICT-5-3-03 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – pojmenuje některá přídavná zařízení a ví, k čemu slouží – uvědomuje si možnosti multimediálního využití počítače – chápe základní funkci operačního systému – aktivně pracuje s myší, používá kliknutí a dvojklik, tah – orientuje se na klávesnici – zadává vstupní informace pomocí klávesnice – seznámí se s různými formáty souborů – vytvoří novou složku, soubor – přejmenuje je, případně je přesune do koše	Přídavná zařízení Multimediální využití počítače Operační systémy Ovládání počítače myší a klávesnicí Operace s okny, ikonami Formáty souborů Práce se složkami a soubory Výukové programy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – využívá hypertextové odkazy – vyhledává pomocí klíčových slov – vyhledává a zpracovává informace, stahuje obrázky – uvědomuje si riziko virového nebezpečí – komunikuje prostřednictvím telefonu, chatu, e-mailu, – spravuje vlastní emailovou schránku – dokáže napsat zprávu podle daných pravidel, přečíst si ji a smazat ji – odešle a přijme e-mail – připojí k e-mailu přílohu a odešle ho – chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje jejich zveřejnění – dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit	Vyhledávání informací a komunikace Internet Vyhledávání informací Elektronická pošta Chat Ochrana dat a osobních údajů Zpracování a využití informací Práce s grafickým editorem	OV ICT-5-2-01, ICT-5-2-02, ICT-5-3-03 U 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – dokáže napsat krátký text, opraví případné chyby – otevře existující soubor, upraví vlastnosti písma a odstavce – vloží do dokumentu obrázek – textový dokument upraví, uloží a připraví pro tisk – vysvětlí pojem internet, uvede jeho význam	Práce s textovým editorem	OV ICT-5-3-01 U 3.1

6 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

6.1 Prvouka

6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, a tak se utváří jejich prvotní ucelený obraz světa.

6.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme – důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)
2. Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí
3. Lidé a čas – orientace v dějích a čase
4. Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
5. Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích.

Časová dotace

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1., 2. a 3. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci. Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně počítačů. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy, na školních pozemcích, v různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých zařízení a do zajímavých přírodních lokalit. Součástí výuky je i Dopravní výchova realizovaná praktickými činnostmi na dopravním hřišti (jízda na kole, koloběžce a motokáře)

Formy a metody práce

Část 2.

- problémové vyučování
- skupinová a samostatná práce s využitím naučné literatury a informační technologií
- rébusy, tajenky, hádanky, kvízy
- praktické úkoly
- pokusy a pozorování
- projektové vyučování
- exkurze

Začlenění průřezových témat

EV	-	Ekosystémy
EV	-	Základní podmínky života
EV	-	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
EV	-	Vztah člověka k životnímu prostředí
VDO	-	Občanská společnost a škola
VDO	-	Občan, občanská společnost a stát
VDO	-	Formy participace občanů v politickém životě
VDO	-	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MKV	-	Kulturní difference
MKV	-	Lidské vztahy
MKV	-	Princip sociálního smíru solidarity
MKV	-	Etnický původ
OSV	-	Sebepoznání a sebepojetí
OSV	-	Seberegulace a sebeorganizace
OSV	-	Psychohygiena
OSV	-	Poznávání lidí
OSV	-	Mezilidské vztahy
OSV	-	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV	-	Hodnoty, postoje, praktická etika
VMEGS	-	Evropa a svět nás zajímá
VMEGS	-	Jsme Evropané

6.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé metody a formy práce tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- podporujeme samostatnost a tvořivost žáků
- pomáháme žákům aktivně užívat získaných dovedností
- pomáháme žákům orientovat se ve světě informací, učíme je třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- vedeme žáky ke schopnosti časového a místního propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Část 2.

- rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s chybou
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- pomáháme žákům hovořit o problémech a prakticky je řešit
- rozvíjíme u žáků sebepoznání
- podporujeme žáky v samostatné i týmové činnosti tak, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu v osvojovaných tématech
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- rozvíjíme u žáků schopnost pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů
- vedeme žáky k umění naslouchat druhým jako nezbytnému prvku mezilidské komunikace
- vyžadujeme u žáků dodržování stanovených pravidel jako přípravy k dodržování zákonných norem a morálky společnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, k efektivní spolupráci na řešení problémů,
- učíme žáky respektovat názory druhých, vzájemně se podporovat a pomáhat si
- předáváme žákům učivo srozumitelně a úměrně k věku
- vedeme žáky ke schopnosti posouzení projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporujeme u žáků multikulturalismus

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke schopnosti vnímání kulturních tradic, upevňování hrdosti na svoji osobu, rodinu
- utváříme žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- vedeme žáky k ochraně zdraví, k dodržování vymezených pravidel a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

6.1.4 Očekávané výstupy vyučovacího předmětu (OV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Učivo (U)

- 1.1 domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2 škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
- 1.3 obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4 okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Učivo (U)

- 2.1 rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, demokracie – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- 2.4 právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot

- 2.5 vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- 2.6 kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Učivo (U)

- 3.1 orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- 3.2 současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Učivo (U)

- 4.1 látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

Část 2.

- 4.3 nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- 4.9 rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-5-01 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*

ČJS-3-5-02 *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*

ČJS-3-5-03 *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*

ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Učivo (U)

- 5.1 lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.3 partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 5.4 návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5.5 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním

Část 2.

- provozu; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 5.6 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vysvětlí cestu do školy – rozliší dopravní značky – aplikuje bezpečnostní pravidla při cestě do školy – aplikuje školní řád v době přestávek – aplikuje pracovní návyky při výuce – používá hygienická pravidla v době vyučování, přestávek... – určí základní dopravní značky – zařadí se do výcviku na dopravním hřišti – posoudí, jak se zachová vůči neznámým dospělým – rozliší zástupce živočichů v okolí svého bydliště – popíše příklady stromů a keřů – rozliší plody v zahradě a na poli – rozliší zástupce ptáků stěhovavých a stálých – popíše základní části těla ptáků – používá jméno a příjmení rodičů a sourozenců – vysvětlí blízké příbuzenské vztahy – určí datum svého narození	Místo, kde žijeme Jsem školák – škola Třída – vyučovací hodina - přestávka - školní řád - pracovní návyky - hygiena Okolí školy - dopravní výchova - dopravní značení - návštěva dopravního hřiště Rozmanitosti přírody Příroda na podzim – park, les, zahrada - živočichové na podzim - stromy, keře - plody - stěhovaví ptáci Lidé kolem nás Moje rodina - postavení členů rodiny - blízké příbuzenské vztahy - rodiče (zákonní zástupci)	OV ČJS-3-1-01, ČJS-3-1-02 U 1.2 OV ČJS-3-5-02 U 5.5 OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 4.2, 4.5 OV ČJS-3-2-01, ČJS-3-2-02 U 1.1 +2.1, 2.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – zapíše adresu svého bydliště – vysvětlí mezigenerační vztahy – určí věk členů v rodině – popíše denní režim rodiny a aktivně se ho účastní – vymezí hračky a školní potřeby – popíše změny v přírodě – vymezí význam svátků (sv. Mikuláš, Vánoce) – popíše zimní sporty – navrhne ochranu zdraví při těchto sportech – rozezná důležitá čísla – policie, hasiči, záchranka – užívá názvy některých savců – popíše základní části těla savců – zhodnotí jejich stopy – vysvětlí příklady ochrany těchto živočichů – popíše základní části lidského těla – vymezí nemoc a úraz – objasní jednoduchý způsob poskytnutí první pomoci – udržuje hygienu ústní dutiny /prevence/ – aplikuje zásady osobní hygieny – vymezí zdravé a škodlivé potraviny	- prarodiče - oslavy v rodinném kruhu - denní režim rodiny - můj pokoj (místo, kde žiji) - hračky – školní potřeby Rozmanitost přírody Přichází zima - počasí - zimní svátky - zimní sporty Příroda v zimě Zvířata Člověk a jeho zdraví Člověk - základní části těla - péče o zdraví, nemoc, úraz - osobní hygiena - Zdravé zuby - výživa - stolování	OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 4.2, 4.5, 4.9 OV ČJS-3-5-01 U 2.7 5.1, 5.2, 5.3 OV ČJS-3-3-03 U 3.2 4.5, 4.8

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – užívá zásady správného stolování – aplikuje toleranci k jiné rase a národu – vysvětlí lidové zvyky v období Velikonoc – popíše základní části stavby rostlin – určí některé jarní květiny – rozpozná mláďata ptáků i savců – vysvětlí užitek těchto zvířat – popíše postup jarních prací na zahradě – rozpozná různé druhy nářadí – vysvětlí pravidla zdravé výživy – aplikuje názvy dnů v týdnu – popíše svůj režim dne s pojmy: dopoledne, odpoledne, večer – určí názvy čtyř ročních období – aplikuje základní pojmy měření času – objasní význam řemesel a povolání – rozliší povolání rodičů, zákonných zástupců – vymezí jednoduché suroviny a výrobky z nich	– jiné rasy Rozmanitost přírody Příroda na jaře – Velikonoce – stavba rostlin – jarní květiny – stromy a keře Domácí a hospodářská zvířata – mláďata – užitek těchto zvířat Práce na zahradě /setí, sázení zeleniny/ Lidé a čas – dny v týdnu – roční období – měříme čas, měsíce v roce Lidé kolem nás Povolání – řemesla – různé druhy povolání – výrobky, suroviny v obchodě - nakupování	 OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02, ČJS-3-5-02 U 1.4 4.5, 4.7 OV ČJS-3-3-01, ČJS-3.3-03 U 3.1 OV ČJS-3-2-02 U 2.1, 2.2 OV ČJS-3-5-02, ČJS-3-5-04 U 5.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – popíše, jak umí nakupovat – rozezná různé dopravní prostředky – vysvětlí, jak se chovat v hromadných dopravních prostředcích – užívá bezpečnostních pravidel – popíše, jak se chová v přírodě – rozliší různé lesní plody – vymezí houby jedlé, nejedlé, jedovaté – vysvětlí správné a nebezpečné chování v době letních prázdnin	Dopravní prostředky /druhy prostředků, základ. dopravní značky, bezpečnost v dopravě/ Rozmanitost přírody Příroda v létě - jak se chovám v přírodě - rostliny – les, zahrada, rybník - prázdniny	OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 4.5 5.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – popíše zařízení školní budovy – zapíše si adresu školy – vymezí správné a nesprávné chování v době vyučování a o přestávce – stanoví pracovní návyky (bezpečnost v různých výukových předmětech - hygiena práce) – popíše základní dopravní značky, dopravní prostředky – rozliší možná nebezpečí v okolí školy – užívá důležitá telefonní čísla – popíše základní znaky živočichů – určí druhy zeleniny – dodržuje zásady správné výživy – posoudí význam luštěnin pro správnou výživu	Místo, kde žijeme Jsem školák - budova školy - přestávka - cesta do školy - riziková místa a situace Rozmanitost přírody Proměny přírody na podzim - kalendář přírody - ptáci - savci - hmyz - ryby Zemědělské plodiny - zelenina - ovoce - luštěniny	OV ČJS-3-1-01 U 1.2, 1.3 OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 4.5, 4.6 OV ČJS-3-5-01

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – popíše vybrané hospodářské plodiny – určí části stromů	- hospodářské plodiny	
– rozliší členy rodiny – vymezí jejich povolání – dodržuje mezilidské vztahy – pravidla slušného chování – dodržuje etické zásady, ohleduplnost – zvládá vlastní emoce, riziková situace, rizikové chování – předchází konfliktům – popíše základní domácí spotřebiče a nářadí – popíše manipulaci s nářadím a spotřebiči – popíše hrozící nebezpečí při práci s nimi	Lidé kolem nás Moje rodina - členové a vztahy v rodině - příbuzní - oslavy - spotřebiče, bezpečnost Chování lidí	OV ČJS-3-2-01 U 2.1, 2.2, 2.3
– určí název obce, ve které žije – zapíše si adresu bydliště – vymezí stát, ve kterém žije – určuje symboly státu – zapamatuje si název hlavního města – rozezná některé památky	Místo, kde žijeme Náš domov - obec - adresa - republika - státní znaky (symboly) - hlavní město	OV ČJS-3-1-01, ČJS-3-1-02 U 1.1, 1.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší změny počasí – popíše zimní svátky (Vánoce) – popíše některé zvyky – rozliší kalendářní a školní rok – objasní, jak člověk pomáhá lesním zvířatům	Rozmanitost přírody Proměny přírody v zimě - kalendář přírody - svátky - zvířata v lese	OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 3.1, 3.2
– rozliší a pojmenuje části lidského těla – rozezná smyslové orgány	Člověk a jeho zdraví Člověk - stavba těla - smyslové orgány	OV ČJS-3-5-01, ČJS-3-5-02, ČJS-3-5-04 U 5.3, 5.4, 5.5, 5.6
– popíše různé druhy nemocí – popíše ošetřování z vlastní zkušenosti – rozliší některé úrazy; objasní, jak poskytnout základy první pomoci – sestaví hygienická pravidla – udržuje hygienu ústní dutiny /prevence/ – rozliší zdraví prospěšné potraviny od škodlivých	Nemoc a úraz - dětské nemoci - úrazy, bezpečnost při sportu - poskytnutí základní pomoci - lékárnička - Zdravé zuby	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší a popíše stravovací návyky – objasní zásady stolování – stanoví hygienická pravidla – rozezná některé škodlivé návykové látky – určí čas podle různých typů hodin – popíše denní režim – rozliší a vyjmenuje měsíce v kalendářním a školním roce – rozezná změny v době čtyř ročních období – rozliší pojmy minulost, současnost a budoucnost – rozezná různá povolání, zná jejich význam – vysvětlí, jak žák a jeho rodina tráví volný čas – rozpozná některé jarní květiny – rozpozná podle květů ovocné stromy – popíše vývoj plodu ovocných stromů – objasní význam včel a hmyzu při opylování	Potraviny, výživa - druhy potravin Lidé a čas - orientace v čase podle hodin - kalendářní rok - minulost, současnost, budoucnost - práce a volný čas Rozmanitost přírody Proměny přírody na jaře - květiny - stromy a keře - vývoj plodu - včely	OV ČJS-3-5-01, ČJS-3-5-02 U 5.4 OV ČJS-3-3-01, ČJS-3-3-03 U 3.1, 3.2 OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 4.5, 4.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vyjmenuje příklady ptáků stálých, stěhovavých, domácích; vysvětlí jejich užitek – používá názvy některých domácích savců a ptáků, jejich mláďat – popíše způsob jejich života – vysvětlí jejich užitek – najde příklady znaků rostlin a zvířat, kteří žijí v těchto prostředích – rozezná některé typické rostliny v určitém prostředí – najde názvy zvířat nebo hmyzu v těchto prostředích	Ptáci - stálí - stěhovaví - domácí Hospodářská zvířata - užitková zvířata , statek - mláďata - domácí zvířata Rozmanitost přírody - na louce - na poli - v lese - u vody, ve vodě	OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 4.5 OV ČJS-3-4-02 U 4.5 OV ČJS-3-4-02, ČJS-3-4-03 U 4.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – objasní význam rodiště, dům, rodina – doloží osobní údaje – přesná adresa, telefonní číslo – vyjmenuje jména širšího okruhu rodiny – rozezná jména učitelů, ředitele školy – aplikuje toleranci ke spolužákům ve třídě – objasní vliv šikany – rozezná dopravní značení – aplikuje své poznatky na dopravním hřišti – vysvětlí historii obce, města – zhodnotí historická místa, stavby – vyhledá pověsti regionu – objasní jednoduché značky na mapách regionu a měst – popíše sportovní a kulturní centra – popíše cestu městskou hromadnou dopravou ze školy domů	Místo, kde žijeme - domov - rodina - škola - cesta do školy - obec - město	OV ČJS-3-1-02, ČJS-3-1-03, ČJS-3-3-02 U 1.1, 1.2, 1.3 3.3, 3.4
– rozpozná a doloží orientaci v krajině podle hlavních a vedlejších světových stran – určí sousední státy (seznáme se s mapou ČR) – objasní různými způsoby typy krajiny – zhodnotí důležité průmyslové podniky	Země, v níž žijeme - krajina a okolí domova - naše vlast	OV ČJS-3-1-03 U 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – seznámí se s názvy řek a vodních zdrojů v regionu – seznámí se se symboly státu – rozezná kalendářní rok a školní rok – používá názvy ročních období – vyjmenuje názvy měsíců, dnů v týdnu – zhodnotí život předků se současností – stanoví suroviny z oblasti živé a neživé přírody – vysvětlí vlastnosti látek – vysvětlí důležitost vzduchu a vody – popíše koloběž vody v přírodě	Lidé a čas - orientace v čase - minulost, současnost Rozmanitost přírody Neživá příroda - látky a jejich vlastnosti - vzduch, voda, půda - Slunce a Země	OV ČJS-3-3-01 U 3.1, 3.2 OV ČJS-3-4-02, ČJS-3-4-03 U 4.1, 4.2, 4.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák - objasní složení a význam půdy pro pěstování rostlin - popíše podmínky života rostlin a živočichů - vymezí planety sluneční soustavy		
- rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí - popíše části těla rostlin - objasní důležité hospodářské a léčivé rostliny, houby - vyjmenuje jejich znaky, umí je vyhledat v okolí - rozezná život živočichů, jejich životní etapy - sestaví potravní řetězce - rozezná vnější i vnitřní stavbu těla obratlovců, hmyzu	Živá příroda - rostliny - užitkové rostliny - houby, živočichové - výskyt v regionu	OV ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02 U 4.5
- popíše různé typy podnebí - vyhledá rostliny a živočichy v těchto oblastech - zdůvodní typy počasí v ročních obdobích - stanoví různá společenství rostlin a živočichů - vysvětlí různé způsoby ochrany a péče o přírodu	Rozmanitost přírody - podnebí - počasí - rovnováha v přírodě - chráníme přírodu	OV ČJS-3-4-01 U 4.2, 4.6, 4.7, 4.8

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vysvětlí, jaké látky jsou pro přírodu škodlivé – objasní podmínky života – vymezí potřeby člověka k životu – popíše stavbu těla – popíše vnitřní orgány a jejich funkci – rozliší vývojové kategorie – objasní význam smyslů a rozliší smyslové orgány – navrhne zásady správného způsobu života – objasní škodlivost látek poškozující zdraví – rozliší nemoc a úraz, ví jak jim předcházet – objasní způsob poskytování základů první pomoci – vysvětlí zásady asertivního chování s cizími lidmi – rozezná vhodná a nevhodná prostředí – doloží příklady správného denního režimu – udržuje hygienu ústní dutiny /vysvětlí význam prevence/	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - životní potřeby - stavba těla - věkové kategorie - smysly - pečujeme o své zdraví - intimní a duševní hygiena - osobní bezpečí - riziková prostředí - Zdravé zuby	OV ČJS-3-5-01, ČJS-3-5-02, ČJS-3-5-03 U 5.1, 5.3, 5.4

6.2 Přírodověda

6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět.

Žáci se učí sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak i ve svém věku přispívat k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.

6.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy.

Vzdělávací obsah předmětu je rozčleněn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

1. Rozmanitost přírody

- žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy, seznamují s některými poznatky o vzniku života na planetě Zemi
- teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, poznávají souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou
- rozvíjejí tak své schopnosti s pomocí druhých i samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné problémy
- učitel navozuje dostatek situací, v kterých si mohou vytvářet kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku

2. Člověk a jeho zdraví

- žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby
- poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod.
- získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
- žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí
- cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka
- potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časová dotace

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku. Ve 4. ročníku se vyučuje v časové dotaci 1 hodina týdně, v 5. ročníku 1 hodina v prvním pololetí, 2 hodiny ve druhém pololetí týdně.

Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách, v odborné učebně počítačů, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze, projekty apod.).

Formy a metody práce

- problémové vyučování
- skupinová a samostatná práce s využitím naučné literatury a informační technologi
- rébusy, tajenky, hádanky, kvízy
- praktické úkoly
- pokusy a pozorování
- projektové vyučování
- exkurze

Začlenění průřezových témat

Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí především s průřezovým tématem Environmentální výchova. Ve 4. i 5. ročníku jsou realizovány všechny tematické okruhy environmentální výchovy.

OSV	-	Seberegulace a sebeorganizace
OSV	-	Psychohygiena
OSV	-	Poznávání lidí
OSV	-	Sebepoznání a sebepojetí
EV	-	Ekosystémy
EV	-	Základní podmínky života
EV	-	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
EV	-	Vztah člověka k prostředí
MKV	-	Lidské vztahy
MKV	-	Kulturní diference
MKV	-	Princip sociálního smíru a sociální solidarity
MV	-	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MV	-	Fungování a vliv médií ve společnosti
VDO	-	Občanská společnost a škola

6.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé metody a formy práce tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- podporujeme samostatnost a tvořivost žáků
- pomáháme žákům aktivně užívat získaných dovedností
- učíme žáka orientovat se ve světě informací
- pomáháme žákům řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, k použití vlastního úsudku a zkušenosti
- podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací
- pomáháme žákům nebát se problémů, hovořit o nich a prakticky je řešit
- vedeme žáky k promyšlenému a naplánovanému řešení nejrozličnějších problémových situací doma i ve škole

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vedeme žáky k samostatnému, sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní situaci
- rozvíjíme u žáků schopnost naslouchat druhým, porozumět jim a vhodně na ně reagovat, případně se zapojit do diskuze, obhájit svůj názor vhodnou argumentací
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.)

Kompetence sociální a personální

- předáváme žákům učivo srozumitelně a úměrně věku
- pomáháme žákům pracovat ve skupině a efektivně spolupracovat na řešení problémů
- učíme žáky vzájemně se respektovat, zastávat při práci ve skupině různé role
- rozvíjíme u žáků schopnost posouzení projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- učíme žáky chovat se zodpovědně, příp. poskytnout účinnou pomoc v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učíme žáky základům tolerance a vzájemného soužití.
- vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a z toho vyplývající odpovědnosti za naše životní prostředí

Kompetence pracovní

- vytváříme u žáků pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, kontrolujeme dodržování vymezených pravidel
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

- vedeme žáky k využití znalostí a zkušeností získaných v tomto oboru při rozhodování o své budoucnosti i profesním zaměření
- nabízíme žákům dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti

6.2.4 Očekávané výstupy vyučovacího předmětu (OV)

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo (U)

- 4.1 látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- 4.9 rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo (U)

- 5.1 lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby a člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc,; při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.3 partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 5.4 návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5.5 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 5.6 přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- 5.7 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody – vysvětlí důležitosti základních podmínek pro život na Zemi – seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě a nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka – rozšiřuje si poznatky o významu čistého vzduchu a vody (šetření s vodou), popíše koloběh vody v přírodě – zapojuje se do aktivit, které podporují ochranu životního prostředí, zajímá se o způsob likvidace odpadů – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí poškozují – založí, naplánuje, zdůvodní a vyhodnotí jednoduchý postup – objasní zákonitosti střídání ročních období, popíše změny a rizika v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Rozmanitost přírody Podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost Závislost na podmínkách prostředí Rovnováha v přírodě Ochrana životního prostředí Voda, vzduch Přírodní společenstva v proměnách roku Živočichové	OV ČJS-5-4-01, ČJS-5-4-03, ČJS-5-4-04, ČJS-5-4-05, ČJS-5-4-06, ČJS-5-4-07 U 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák -u vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života – třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy – rozliší vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy – uvědomuje si nebezpečnost jedovatých rostlin – rozpoznává několik odrůd ovoce – rozliší základní orgány rostlin (kořen, stonek, list), jejich funkce a uvede příklady přizpůsobení orgánů prostředí – určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků – dokáže vysvětlit pojem zvětrávání, vznik půdy a její význam – pozná vybrané nerosty a horniny – provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti – změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů pokus naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí jeho výsledky, vyvodí závěr z pozorování	Houby a lesní dřeviny Rostliny Rostliny regionu Neživá příroda Horniny a nerosty Látky a jejich vlastnosti Měření	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – předvede v jednoduchých situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – uvědomuje si nebezpečí návykových látek i možnosti vzniku závislosti (i závislosti na hracích automatech, počítačových hrách..) – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – předvede účelný způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a osobní bezpečí (upevňuje si a prohlubuje si již získané vědomosti) – popíše a dodržuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce i cyklisty	Člověk a jeho zdraví Zdraví člověka Ochrana zdraví Drogová prevence Nebezpečí vzniku závislosti Mimořádné události Osobní bezpečí Bezpečnost silničního provozu	OV ČJS-5-5-03, ČJS-5-5-04, ČJS-5-5-05 U 5.4, 5.5, 5.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vysvětlí důležitosti základních podmínek pro život na Zemi – rozlišuje základní ekosystémy – vysvětlí vznik a využití vybraných nerostů a hornin – uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa (podnebné pásy) – dokáže uvést některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám – provádí praktické činnosti v terénu – uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a aktivně se na ní podílí – vysvětlí pojem technický pokrok – popíše na příkladech význam energie pro živo – vysvětlí využití páky, kladky, nakloněné roviny – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – užívá třídění organismů podle výrazných znaků - rozlišuje rostliny výtrusné a semenné (byliny a dřeviny), živočichy na	Rozmanitost přírody Rozmanitosti podmínek života na Zemi Neživá příroda – horniny a nerosty Podnebné pásy Ochrana životního prostředí Člověk a lidské výtvoř Jednoduché stroje Jejich využití v lidské práci Příroda - třídění organismů	OV ČJS-5-4-01, ČJS-5-4-02, ČJS-5-4-03, ČJS-5-4-04, ČJS-5-4-05 U 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 4.8

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák bezobratlé a obratlovce, svá tvrzení dokáže zdůvodnit – prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy – určí některé zástupce živočichů – vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi – popíše postavení Země ve vesmíru. – uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce – ovládá poznatky o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav, pojmenuje jednotlivé části lidského těla – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života – uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu, zdravého stravování a prevence nemocí a řídí se jimi – s pomocí učitele zhodnotí reklamu z hlediska zdravé výživy – úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního	Člověk a vesmír Člověk a jeho zdraví Člověk jako součást přírody Výživa a zdraví Základy rodinné a sexuální výchovy Ochrana člověka za mimořádných událostí	 OV ČJS-5-4-02 U 4.4 OV ČJS-5-5-01, ČJS-5-5-02, ČJS-5-5-03, ČJS-5-5-04, ČJS-5-5-05, ČJS-5-5-06, ČJS-5-5-07, ČJS-5-5-08 U 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák chování – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – pamatuje si a dokáže použít jednotlivá telefonní čísla tísňového volání (112, 155...) – ovládá základy první pomoci - rozpozná život ohrožující úrazy – popíše a dodržuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce i cyklisty	Ochrana zdraví Základy první pomoci Bezpečnost silničního provozu	

6.3 Vlastivěda

6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, tím se utváří jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy i se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

6.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda je rozdělen na 1. stupni na tři tematické okruhy

1. Místo, kde žijeme

Žáci se učí na základě poznávání svého nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

2. Lidé kolem nás

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se nejen se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět.

3. Lidé a čas

Žáci se učí orientovat se v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Časová dotace

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje na prvním stupni ve 4. a 5. ročníku. Ve 4. roč. se vyučuje 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně v prvním pololetí a 1 hodina ve druhém pololetí týdně.

Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách mimo budovu školy /tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod./.
Vede žáky k samostatnému vyhledávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů /literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí/.

Formy a metody realizace

Předmět je realizován ve vyučovací hodině, při které probíhá frontální a skupinové vyučování.

Formy práce - výklad, samostatná práce, skupinová práce, soutěže, testy, kvízy, PC, projekty, dramatizace...

Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět Vlastivěda je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Realizují se zde Průřezová témata

OSV	-	Rozvoj schopností poznávání
OSV	-	Mezilidské vztahy
OSV	-	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VDO	-	Občan, občanská společnost a stát
VDO	-	Formy participace občanů v politickém životě
VDO	-	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VDO	-	Občanská společnost a škola
VMEGS	-	Evropa a svět nás zajímá
VMEGS	-	Objevujeme Evropu a svět
VMEGS	-	Jsme Evropané
MKV	-	Kulturní diference
MKV	-	Lidské vztahy
MKV	-	Etnický původ
MKV	-	Princip sociálního smíru a solidarity
EV	-	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
EV	-	Vztah člověka k prostředí

6.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- vhodně motivujeme žáky k osvojování si učiva
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů

Část 2.

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vedeme žáky k mnohostrannému získávání informací
- zadáváme úkoly, při nichž žáci spolupracují při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy komunikace /knihovny,regionální muzea,pamětníci, apod./
- vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat, pracovat ve skupinách, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- podporujeme jejich sebedůvěru
- přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití
- vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence „evropanství“

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme při výuce podnětné a pracovní prostředí
- ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

6.3.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo (U)

- 1.5 regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- 1.7 Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo (U)

- 2.1 rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

- 2.2 soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- 2.4 právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5 vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- 2.6 kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo (U)

- 3.1 orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- 3.2 současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vyjádří svými slovy pojmy: obec, okres, region – konkretizuje pojmy: území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek – určí polohu svého bydliště nebo pobytu – vyjádří polohu místní krajiny vzhledem k vyšším územním a správním celkům ČR – pojmenuje a popíše státní symboly ČR – rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina – uvede jména prezidenta a premiéra ČR – používá s porozuměním pojmy stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie – s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky krajiny a místní oblasti – řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě – orientuje se ve vlastivědné mapě ČR – charakterizuje průmyslové, rekreační a chráněné místní oblasti regionu – uvede a charakterizuje významná města, místa a stavby regionu	Místo, kde žijeme Naše nejbližší okolí Mapy, poloha bydliště, orientace na mapě, tvorba místního plánu; světové strany Mapy ob. zem. – obsah, grafika, vysvětlivky, druhy map, náčrt, plán Naše vlast – poloha a státní symboly, domov, krajina Typické regionální zvláštnosti ČR – Demokratický stát – základy st. zřízení a polit. systému Členění ČR a její řízení – státní správa a samospráva, služby a obchod Obyvatelstvo ČR Mapy tematické – rozdělení ČR na kraje Povrch ČR – pohoří, nížiny Řeky, jezera a rybníky ČR Půda a zemědělství Nerostné suroviny a průmysl – surovinové zdroje, výroba Doprava v ČR - mapy Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR Surovinové zdroje, výroba, služby, obchod Kulturní památky a přírodní zajímavosti	OV ČJS-5-1-01, ČJS-5-1-02, ČJS-5-1-03, ČJS-5-1-04, ČJS-5-1-06 U 1.5, 1.6, 1.8

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vyhledává na mapě jednotlivé oblasti, vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky – vyhledá na vlastivědné mapě hlavní sídelní střediska – uvede a popíše hlavní přírodní atraktivity přírodního ruchu a rekreace v oblastech ČR – popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR – uvede nejvýznamnější chráněná území přírody v ČR – jmenuje první státní útvary na našem území – charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů – vyjádří svými slovy rozdíl mezi historií a pověstí – charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj za vlády Karla IV.	Lidé a čas (Obrazy z českých dějin) Čas, časová osa, kalendáře, letopočet Současnost a minulost – státní svátky Historie, archeologové a jejich obory Nejstarší osídlení naší vlasti Staří Slované Báje a pověsti /vlast, rodný kraj/ Velká Morava Český přemyslovský stát, počátky křesťanství Cyril a Metoděj, svatý Václav Počátky českého království Karel IV. – hospodářský rozkvet, rozvoj vzdělanosti a kultury	OV ČJS-5-3-03, ČJS-5-3-04, ČJS-5-3-05 U 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby /Hus, Žižka/ – popíše způsob života lidí, nejvýznamnější události a osobnosti období habsburské monarchie – J.A. Komenský, M. Terezie , Josef II. – vyjadřuje vztahy mezi lidmi – rozlišuje rozdíly mezi jednotlivci – rozpoznává nevhodné chování jedinců – orientuje se v základních formách vlastnictví – používá peníze v běžných situacích – uvede příklady rizik půjčování peněz – sestaví jednoduchý rodinný rozpočet – poukazuje na změny a problémy v přírodním prostředí	České země v době husitské České země v období habsburské monarchie Třicetiletá válka Marie Terezie a Josef II. Lidé kolem nás Rodina – postavení jedince, role, příbuzenské vztahy, funkce Soužití, chování lidí – mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky, pomoc nemocným, soc. slabým Právo a spravedlnost – principy demokracie, základní lidská práva Vlastnictví Kultura Základní globální problémy	OV ČJS-5-2-01, ČJS-5-2-02, ČJS-5-2-03, ČJS-5-2-04, ČJS-5-2-05 U 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák - konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti - porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práci předků na našem území v minulosti a současnosti /uveďte regionální specifika/ - posoudí změny ve způsobu života v novověku, vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby - charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. století a poč. 20.st. - objasní vznik Československé republiky a posoudí principy budování státu - posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky - charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie	Regionální památky Národní obrození Revoluční rok 1848 Hospodářský rozvoj českých zemí Vznik Rakouska - Uherska První světová válka První Československá republika Život v Československu mezi dvěma válkami Protektorát Čechy a Morava Obnovení demokracie v Československu	

7 UMĚNÍ A KULTURA

7.1 Hudební výchova

7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Náplň předmětu HV vychází z přirozené potřeby žáků setkávat se s hudbou, porozumět jí, stát se její součástí. Tuto potřebu hudební výchova rozvíjí, podněcuje, kultivuje a poskytuje prostor k jejímu naplnění.

Předmět reaguje na zájmy, vědomosti a potřeby žáků, poskytuje prostor pro seberealizaci, týmovou spolupráci, uvolnění, relaxaci a zábavu, citový prožitek. Žáci se učí ocenit schopnosti umělců v hudebním oboru, ctí výkony své i svých spolužáků. Učí se vystupovat před dospělými i spolužáky, organizovat společné akce, řídit procesy ve vyučování a podílet se na vytváření podoby celého předmětu Hudební výchova.

Hudební výchova podněcuje žákovu fantazii, otevírá a rozšiřuje přehled o hudebním dění u nás i ve světě, uvádí kulturní události, historii i současnost do souvislostí, rozvíjí estetické vnímání. Usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertů, divadel či muzikálových představení, aby chápali souvislosti i významy všech uměleckých oborů a vhodně využívali celý komplex hudebních činností a hudba se tak stala přirozenou a oblíbenou součástí jejich života.

7.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova je rozdělen na čtyři tematické okruhy

1. Vokální činnosti – práce s hlasem směřující ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu žáka, učí správné pěvecké návyky, intonovat a vokálně improvizovat, poznávat souvislosti rytmu řeči a hudby a orientovat se v notovém záznamu vokální skladby. Rozvíjí hudební sluch a představitost žáka.
2. Instrumentální činnosti – žák se učí reprodukci a vytváření melodie a rytmu skladeb pomocí melodických i rytmických hudebních nástrojů, vyjádření představy a myšlenky pomocí instrumentálního projevu.
3. Hudebně pohybové činnosti – seznamují žáka s tancem, pantomimou, učí jej pohybovému vyjádření a reakcím na hudbu, nabízí hudební a pohybové hry.
4. Poslechové činnosti – učí žáka aktivně poslouchat hudbu, učí žánrovému vnímání a zařazení skladby, žák analyzuje hudební skladby, interpretuje své poznatky a aktivně tvoří její rozbor.

Časová dotace

Vyučovací předmět Hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut. V 1. a 2. ročníku lze vyučovací hodinu půlit a učit ve dvou blocích 20 + 25 minut v kombinaci s předmětem Český jazyk.

Místo realizace

Výuka probíhá v učebně hudební výchovy, ve vhodných kmenových třídách, učebně výpočetní techniky. Hudba je také osvojována formou exkurzí, besed, výchovných koncertů a hudebních programů během vyučování i jako součást mimoškolní činnosti žáků.

Formy a metody práce

Práce v hodinách probíhá na základě aktivního oboustranného vztahu učitel a žák s mohutnou integrací žáka do výchovně vzdělávacího procesu. Hudební výchova poskytuje dokonalý prostor pro skupinové formy práce, diskuze či projekty.

Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět Hudební výchova je spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tématické okruhy Průřezových témat

OSV	-	Sebepoznání a sebepojetí
OSV	-	Psychohygiena
OSV	-	Kreativita
MV	-	Fungování a vliv médií ve společnosti
MKV	-	Multikulturalita

7.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zařazujeme metody, při kterých žáci objevují a řeší problémy sami
- vedeme žáky ke kultivaci jejich hudebnosti v oblastech hudebního sluchu, pěveckého projevu, smyslu pro rytmus a harmonického cítění
- rozvíjíme u žáka schopnosti a dovednosti v oblasti pozorování, recepce a reprodukce vhodnými vokálními, instrumentálními, pohybovými a poslechovými aktivitami
- učíme žáka experimentovat, improvizovat a porovnávat, kriticky posuzovat hudební projev svůj, výkony spolužáků i ostatních účastníků hudebního dění ve světě, vyvozovat z nich závěry a užívat je v budoucnosti
- vytváříme pozitivní vztah žáka k učení, podněcujeme chuť získávat nové informace a přehled o aktuálním kulturním dění
- učíme žáka a sami rozlišujeme podstatné, základní, nezbytné učivo a učivo rozšiřující
- motivujeme žáky sledováním jejich pokroku a oceňováním úspěšnosti

Kompetence k řešení problémů

Část 2.

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení kladením otevřených otázek z oblasti hudby a zadáváním problémových situací či témat z hudebního dění vhodných k diskuzi
- volíme úkoly a aktivity, při kterých žáci spolupracují ve skupině
- učíme žáky různým formám hudebního vyjádření a jejich použití k vyjádření záměru
- podporujeme originální a netradiční formy hudebního vyjadřování a přístupu k hudbě
- vedeme žáky ke schopnostem obhájit svůj hudební „světonázor“ či prosadit své záměry ve skupině
- sami dáváme příklad žákům vhodným přístupem k problémům a správnými postupy při jejich řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět hudebním sdělovacím prostředkům a reakcím na ně
- vedeme žáky ke schopnosti pochopení umění jako způsobu vyjadřování a komunikace
- učíme žáky všestranné komunikaci s učitelem, ostatními spolužáky i dospělými
- vedeme žáky ke schopnosti naslouchat druhým
- učíme žáky pracovat s hlasem a tělem jako s prostředkem komunikace mezi lidmi
- vytváříme žákům možnosti k setkávání se, ke komunikaci nejen v rámci školy, ale i mimo ni
- vytváříme možnosti k přístupu k moderním komunikačním prostředkům a technologiím
- sami volíme vždy správný způsob komunikace s žáky a při hodnocení dbáme na oboustranný vztah učitele a žáka

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- poskytujeme žákům možnost vyzkoušet si různé role ve skupině
- pomáháme žákům získat přehled o hudební kultuře české i jiných národů
- učíme žáka toleranci k sociálním rozdílům a potřebám, vedeme k tolerování hudebních projevů v různých obdobích dějin a v různých kulturách
- vedeme žáky k pochopení působení hudby ve společnosti a jejímu vlivu k vytváření vazeb mezi lidmi
- učíme kriticky hodnotit práci svou i ostatních
- sami respektujeme názory, práci a sociální postavení žáků

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů ke všem oblastem lidské činnosti, a tedy i k hudbě a kultuře
- učíme žáky plnit si své občanské povinnosti, respektovat vnitřní řád školy
- vedeme žáky k pochopení a toleranci k ostatním lidem a jejich hudebním projevům
- učíme žáky pomáhat druhým v situacích uvnitř vzdělávacího a výchovného procesu i mimo něj
- pomáháme vytvářet pozitivní vztahy žáků, jejich zákonných zástupců a učitelů
- napomáháme žákům utvářet pozitivní a příjemnou atmosféru ve třídě i pomocí hudebních prostředků
- podáme pomocnou ruku a spoluvytváříme atmosféru potřebnou k dokonalému hudebnímu společnému prožitku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k aktivnímu přístupu k práci v hodinách hudební výchovy a k hudebním činnostem
- podněcujeme žáky k spoluvytváření příjemného a inspirativního pracovního prostředí v učebně
- ukážeme žákům pozitivní vliv hudby na pracovní prostředí a psychohygienu
- učíme žáky využívat hudební znalosti, schopnosti a prostředky i v různých oblastech lidské činnosti
- učíme žáky vybírat vhodné pomůcky, hudební nástroje a materiály a správně s nimi zacházet
- poskytneme žákům přehled o různých hudebních profesích, výrobních podnicích a institucích z oblasti hudby
- učíme žáky chránit své zdraví, zejména sluch a hlas
- sami volíme vhodné formy práce a pozitivní přístup k ní

7.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV)

Očekávané výstupy – 1. období

žák

HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy – 2. období

žák

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Učivo (U)

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- 1.1 pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti /dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv/, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- 1.2 hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- 1.3 dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- 1.4 intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách / V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod., hudební hry /ozvěna, otázka - odpověď apod./
- 1.5 záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření /např. linky/, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 2.1 hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- 2.2 rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod /akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva/, hudební hry /ozvěna, otázka - odpověď/, jednotlivá písňová forma /a - b/
- 2.3 záznam instrumentální melodie - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 3.1 taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- 3.2 pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- 3.3 orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 4.1 kvality tónů - délka, síla, barva, výška
- 4.2 vztahy mezi tóny - souzvuk, akord
- 4.3 hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem-rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie /melodie vzestupná a sestupná/, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- 4.4 hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- 4.5 hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- 4.6 hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- 4.7 interpretace hudby – slovní vyjádření /jaká je to hudba a proč je taková/

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rytmizuje jednoduchá slova, slovní spojení – využívá rytmické hry na ozvěnu, otázku - odpověď – vyjadřuje správně tempo, vlastnosti tónů a dynamiku – zapojí se do hudebně pohybových her – doprovází zpěv tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy – pohybuje se podle hudby na místě, vpřed i vzad; hra “na tělo” – používá a vyjadřuje správně tempo a dynamiku – pochoduje se zpěvem, podle hudby – rozlišuje hudbu pomalou, rychlou a ráznou – dovede v klidu vyslechnout ukázkou symfonické hudby, skladeb různých žánrů (hudba taneční...) – rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk – tón, řeč – zpěv, hlas mužský – ženský – dětský, zpěv sólisty – sboru, hudbu vokální - instrumentální – pozná hymnu ČR	Vokální a instrumentální hry Hudebně pohybové činnosti Hudebně pohybové hry Rytmická cvičení Improvizovaný pohyb na poslech Pochod, ukolébavka Poslechové činnosti Poslech hudebních skladeb různých žánrů Rozlišuje tóny, zvuky, zpěvní hlasy, hru na hudební nástroje – zobcovou flétnu, klavír, housle, kytaru Hymna ČR	OV HV-3-1-04 U 3.1, 3.2, 3.3 OV HV-3-1-05, HV-3-1-06 U 4.1, 4.2, 4.3

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – improvizuje melodie – zapojí se do pohybových her – reaguje pohybem na znějící hudební tempo, dynamiku, stoupání a klesání melodie – naučí se krok poskočný, kvapík – poslouchá krátké hudební ukázky různých žánrů – vyslechne a rozpozná hudební nástroje – odliší sluchově hudbu – vokální a instrumentální – pozná hudbu taneční, pochodovou, ukolébavou	Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) Hudebně pohybové činnosti Práce se třemi hudebně pohybovými hrami se zpěvem Pohybové vyjádření hudebního výrazu Hra na tělo Pamětné uchovávání a reprodukce pohybů při tanci Poslechové činnosti Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami Poslech dětského sboru Poslech hudebních nástrojů, jejich poznání (např. trubky, klarinetu, pozounu, kontrabasu, baskytary, velkého a malého bubnu) Hudba Lidský hlas Hudební nástroj Hudební styly a žánry	OV HV-3-1-04 U 3.1, 3.2, 3.3 OV HV-3-1-05, HV-3-1-06 U 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – aplikuje další pěvecké techniky – dýchání (v pauze, mezi frázemi), frázování, pauza, dynamika – sleduje při zpěvu obrys melodie v notovém zápisu – pozná podle zápisu not melodii stoupavou a klesavou – rytmitizuje, melodizuje a improvizuje jednoduché texty v rámci nejjednodušších hudebních forem – zvládá pomocí doprovodu písni melodii postupující v krocích, skocích, melodii lomenou – rozlišuje charakter melodie (vzestupná, sestupná, lomená) – rozlišuje jednoduchou hudební formu – zazpívá ve skupině kánon – pracuje při melodizaci a rytmitizaci textu se čtvrt'ovými, osminovými a půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – zazpívá z paměti 10 písní	Vokální činnosti Pěvecké dovednosti Dýchání Pěvecké dělení slov Měkké nasazení Rozšiřování hlasového rozsahu $c_1 - c_2$ Záznam vokální hudby Zápis rytmu Notový zápis Diatonické postupy v dur a moll tóninách (5., 3., 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně) Motiv, předvětí a závětí Jednoduchý dvojhlas Kánon Rytmitizace a melodizace textu, 4/4 takt Práce s písněmi v dur a moll	OV HV-3-1-01, HV-3-1-02, HV-3-1-03, HV-3-1-04, HV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – doprovází rytmicky zpěv – pracuje při rytmicizaci se čtvrt'ovými, osminovými a půlovými hodnotami – tvoří předehtu, mezhru, dohtu – používá souzvuky dvou tónů – čte a zapisuje noty c ₁ – a ₁ – uvědomuje si důležitost taktové čáry – tvoří doprovody (ostinato , prodleva) – vytleskáví a taktuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu (lehká, těžká doba) – naučí se přísuvní krok, dvoudobou chůzí v průpletu – pohybují se podle hudby vpřed, vzad (3/4 takt) – vyjádří charakter melodie (tempo, dynamiku, emoce, směr, metrum) – zkouší tančit polku – tvoří pohybové kreace – účastní se aktivně pohybových her – sleduje v klidu kratší skladby – rozezná hru orchestru, sólo	Instrumentální činnosti Reprodukce motivů pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmické doprovody ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Melodizace a stylizace Improvizace Hudební hry Záznam melodie Hudebně pohybové činnosti Taktování Taneční hry se zpěvem Pantomima Pohybová improvizace Práce se třemi hudebně pohybovými hrami Poslechové činnosti Práce s nejméně 4 poslechoвыми skladbami	OV HV-3-1-03 U 2.1, 2.2, 2.3 OV HV-3-1-04 U 3.1, 3.2, 3.3 OV HV-3-1-05, HV-3-1-06 U 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozpozná poslechem a vizuálně některé hudební nástroje / violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, syntetizátor, činely / – rozlišuje jednotlivé kvality tónů – poslouchá a rozezná pohyb melodie (vzestupná, sestupná) – rozlišuje jednotlivé kvality tónů – rozpozná tempové a dynamické změny (zpomalit, zrychlit, zesílit a zeslabit) – rozezná hudbu podle její společenské funkce (taneční, pochodová, ukolébavá) – rozpozná v proudu znějící hudby hudbu vokálně instrumentální	Hudební nástroje Délka, síla, barva, výška tónů Hudební výrazové prostředky Hudební styly a žánry Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák - zazpívá staccato, legato, naváže tóny; pretransponuje slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy - zazpívá hymnu ČR - zapojí se do hudební hry s tónovou řadou - dle individuálních dispozic intonuje půltóny - rozpozná předvětí a závětí, vytvoří je - zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) - provede melodizaci a rytimizaci textů, obměnění hudební modely - předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu - napíše správně výškově noty h – d₂, najde je v notovém záznamu, čte noty - správně píše posuvky, pojmenuje je - používá správně tvary notového písma - vysvětlí, co je stupnice, napíše ji a zazpívá - vyjmenuje tóny stupnice C dur - technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	Vokální činnosti Pěvecké dovednosti Hymna ČR Pěvecké techniky Půltóny a celé tóny	OV HV-5-1-01, HV-5-1-2 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5
	 Předvětí a závětí Rozpoznat melodie durovou a mollovou	
	Melodizace a rytmizace textů	
	Orientace v notovém záznamu	
	Notový zápis Čtení not Hudební posuvky Předznamenání	
	Pomocné linky Stupnice Stupnice C dur	
	Instrumentální činnosti Hra na jednoduché Orffovy nástroje Přehraní melodie jednoduchých lidových písní	OV HV-5-1-03, HV-5-1-05 U 2.1, 2.2, 2.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák - zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - improvizuje při tanci - pohybem vyjádří výraz a náladu hudby - izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu - správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby - vyslechne krátké nástrojové koncertní skladby. Projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům - rozezná zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů - uvede základní informace o významu skladatelů - pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon - rozliší durovou a mollovou hudební ukážku	Hudebně pohybové činnosti Hudební hry Taneční improvizace Taneční kroky Hra na tělo Taktování na 2 a 3 doby Poslechové činnosti Práce s nejméně 8 poslechovými skladbami Poslech pochodu, polky, valčíku, menuetu, ronda Poslech vánoční hudby Lidské hlasy Druhy pěveckých sborů Melodie a doprovod Hudební skladatelé Hudební nástroje Durové a mollové skladby	OV HV-5-1-07 U 3.1, 3.2, 3.3 OV HV-5-1-04, HV-5-1-06 U 4.3, 4.5, 4.6, 4.7

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – pohybově improvizuje při tanci – pohybem vyjádří výraz a náladu hudby – izolovaně i při tanci předvede některé taneční kroky – používá hru na tělo jako rytmický doprovod k písním a tancům – správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby – technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle notového (nebo grafického) záznamu – vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby – rozpozná harfu, varhany i další hudební nástroje (z nižších ročníků) – je tolerantní i k hudebním žánrům, které nepreferuje – vysvětlí světový význam uvedených skladatelů (hudebních skupin)	Taneční improvizace Taneční kroky Hra na tělo Taktování na 2 a 3 doby Instrumentální činnosti Doprovod pomocí Orffových nástrojů Upevňování získaných dovedností z nižších ročníků Hra doprovodů podle notového záznamu, improvizace doprovodu T a D Poslechové činnosti Práce s nejméně 8 poslechovými skladbami v dur i v moll; poslech hudebních nástrojů (harfa, varhany) Poslech hudebních žánrů (lidová, rocková, symfonická jazzová) Významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života) J. S. Bach, Mozart, Janáček, Novák, Beethoven	OV HV-5-1-03, HV-5-1-05 U 2.1, 2.2, 2.3 OV HV-5-1-04, HV-5-1-06 U 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7

7.2 Výtvarná výchova

7.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa- poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty.

Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního vyjádření, svou fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

7.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech- tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí Výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích.

Tvůrčími činnostmi - *Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků* – založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

1. Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků .
2. Uplatňování subjektivity jsou činnosti, jejichž obsahem jsou prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Dále jsou to typy vizuálně obrazných vyjádření a přístupy k těmto vyjádřením.
3. Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, výtvarného umění i děl obrazových médií.

Časová dotace

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ. V 1.- 3. ročníku se vyučuje 1 hodina týdně, ve 4. - 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Jedn hodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat střídavě jako dvouhodinovky 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jedn hodinovou týdenní dotací (např. s Pracovními činnostmi apod.) Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách v budově školy a venkovních prostorech (např. příroda, výstavy, muzea apod.)

Formy a metody realizace

Předmět je realizován ve vyučovací hodině, při které probíhá frontální, skupinové vyučování.

Formy práce – výklad, samostatná práce, projekty, PC, návštěva výstav.

Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je spjata s ostatními předměty vzdělávacích oblastí. Realizují se zde průřezová témata.

- OSV - Rozvoj schopností poznávání
- OSV - Sebepoznání a sebepojetí
- OSV - Kreativita
- OSV - Komunikace
- OSV - Poznávání lidí

7.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení umění jako způsobu poznání, k samostatnému pozorování a vnímání reality
- učíme žáky organizovat, plánovat a vyhodnocovat vlastní výtvarné činnosti
- učíme žáky pozorovat, experimentovat a porovnávat výsledky prací

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření vlastního záměru

- podporujeme originální způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k pochopení umění jako způsobu poznání a prostředku ke komunikaci
- přispíváme k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu, k různorodým kulturním hodnotám minulosti, současnosti a potřebám odlišných skupin, národů a národností

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti tvořivě pracovat ve skupině a hodnotit práci vlastní i druhých
- respektujeme různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí
- vedeme žáky k vytváření vlastních postojů k výtvarným dílům a hodnotám

Kompetence pracovní

- učíme žáky chránit své zdraví při práci
- učíme žáky používat vhodné materiály, nástroje a techniky
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vedeme žáky k vytváření estetického prostředí ve třídě
- učíme žáky dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla

7.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV)

Očekávané výstupy – 1. období

žák

VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

žák

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo (U)

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- 1.1 prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- 1.2 uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- 1.3 reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- 1.4 smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 2.1 prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- 2.2 typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- 2.3 přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- 3.1 osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací
- 3.2 komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- 3.3 proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – organizuje vlastní výtvarnou činnost – záměrně vyhledává prvky vizuálně obrazného vyjádření ve svém okolí – rozvíjí schopnost rozpoznávat a pojmenovat prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie, tvar, objem, barva, objekt/ – rozvíjí schopnost porovnávat je a třídit na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ – je schopen spolupráce ve skupinách – orientuje se v základních výtvarných technikách – seznamuje se s různými postupy – používá různé materiály a nástroje – pojmenuje výtvarný materiál, který používá	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření: barva, tvar objekt, linie, objem Organizace výtvarné činnosti, bezpečnost a hygiena Pozorování, rozlišování a hodnocení přírodních tvarů a lidských výrobků, barvy a struktury Sběr přírodnin v různých ročních obdobích a jejich uplatnění ve výtvarném projevu v plošné i prostorové tvorbě /třídění, dotváření/ Rozvíjení výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti - hra s přírodními strukturami: plošné otiskování, frotáž, otiskování do plastických materiálů Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování /malba, kresba, modelování/ Použití různých materiálů a nástrojů	OV VV-3-1-01, VV-3-1-02, VV-3-1-03, VV-3-1-04 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vyjmenuje základní barvy – rozliší teplé a studené barvy, světlé a tmavé, barvy doplňkové, řídké a husté – zamíchá a nanáší správně barvy na plochu, překrývá barvy – experimentuje tvůrčím způsobem s barvou, chápe výrazové vlastnosti barev – klade vedle sebe barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu – seznamuje se s prostorovou tvorbou – poznává základní vlastnosti plastických materiálů /modelování/ – je schopen rytmizace jednoduchých dekorativních prvků v pásu a ploše – vnímá linii jako základní prvek vizuálně obrazného vyjádření – kreslí měkkým materiálem, dřívkem, perem, rudkou, uhlem, měkkou tužkou – je schopen grafického záznamu pohybu - kružnice, ovály, elipsy, různé druhy čar – experimentuje s různými výrazovými prostředky a materiály	Malba Základní klasifikace barev: barvy základní a doplňkové, teplé a studené, kombinace barev, světlostní a teplotní kontrast Hra s barvou, poznávání vlastností barev, jejich výrazových možností Rozvoj citu pro prostor Modelování Rozvoj smyslu pro výtvarný rytmus a v pásu a i ploše Kresba Linie - různé druhy čar, různé materiály, výrazové možnosti linií Hra s linií Linie, tvar, jejich kombinace v ploše	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – využívá a kombinuje vizuálně obrazné prvky a prostředky v plošných, objemových i prostorových vztazích – uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie – uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje – pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar živočichů a rostlin – vyjadřuje výtvarně změny v přírodě – vnímá, pozoruje vlastnosti objektů a různých tvarů – uspořádá objekty do celků na základě jejich výraznosti a velikosti – vyjádří pohyb a charakteristiku postav – rozmísťuje obrazové prvky v popředí a pozadí – vyjádří linii figury – vyjadřuje rozdíly při vnímání události jednotlivými smysly – své zkušenosti verbalizuje a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály Rozvíjení představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření Originalita v souvislosti a vyjádřením vlastních prožitků Objevování světa přírody /zvířata, rostliny/ Pozorování, výtvarné vnímání tvaru živočichů a rostlin Pozorování přírody – specifika ročních období Vnímání, pozorování vlastností objektů a různých tvarů, uspořádání objektů do celků, manipulace s objekty, vnímání velikosti, kompoziční zákonitosti Pozorování činnosti lidí, vyjádření pohybu a charakteristiky postav Vztah postavy a prostředí rozmístění obrazových prvků v popředí a pozadí Souvislost zraku a ostatních smyslů /čichové,	OV VV-3-1-01, VV-3-1-02, VV-3-1-03, VV-3-1-04 U 2.1, 2.2, 2.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – interpretuje podle svých schopností různá obrazná vyjádření – porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností – rozvíjí dětskou představivost a fantazii ve výtvarném vyjádření v souvislosti se zážitkem z dramatického díla – uplatňuje kreativitu, originalitu v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků – je schopen empatie	hmatové, sluchové, chuťové a pohybové podněty/ Výtvarné vyjádření chutí, vůní, vlastností materiálů Výtvarné vyjádření emocí při poslechu hudby Výtvarné vyjádření prožitku pohybem Výtvarné vyjádření vjemů a postojů v souvislosti se zážitkem při četbě, sledování filmu, vyprávění, divadelní či rozhlasový zážitek	
– rozliší fantazii a skutečnost – originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, objekty – využívá ve své tvorbě své představy, prožitky, zkušenosti a poznatky – volí vhodné prostředky k výtvarnému vyjádření – uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot	Uplatňování subjektivity Rozvíjení seberealizace žáka Motivace založená na fantazii a smyslovém vnímání Originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků Volné výtvarné zobrazení na základě pozorování a z představ	OV VV-3-1-04, VV-3-1-05 U 2.1, 2.2, 2.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – poznává různé druhy výtvarného umění – uvědomuje si význam ochrany kulturních památek – vnímá umění jako bohatství své země – orientuje se v lidových zvycích a tradicích, respektuje je – poznává hračky současné i minulé – sleduje soulad materiálů, tvarů i barevného řešení – poznává některé dětské ilustrátory /J.Lada, O. Sekora, J. Trnka, J. Čapek, A. Born, H. Zmatlíková apod./ – uvědomuje si vztah mezi ilustrací a literárním dílem /spojitost textu s ilustracemi literárních děl pro děti/ – přiřadí danou ilustraci k literárnímu dílu – poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů – zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí – vyjadřuje se k tvorbě své i druhých – toleruje odlišné názory	Výtvarné umění /různé druhy/ Výtvarné umění /lidové umění, užité umění/ Výtvarné umění /hračka, loutka, maňásek v životě dítěte/ Ilustrátoři dětských knih, práce s ilustrací Ověřování komunikačních účinků Vyjádření svého názoru a schopnost diskuze nad výtvarným dílem svým či jiných Návštěva výstav, expozic	OV VV-3-1-04, VV-3-1-05 U 3.1, 3.2, 3.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – získává důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti – porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí – chová se správně při návštěvě kulturní společenské akce – ověřuje si vliv své činnosti na okolí – vystavuje své práce, sleduje prezentaci ostatních – komunikuje na základě vlastní zkušenosti do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil – podílí se na zlepšení prostředí školy	Sociálně komunikační dovednosti, utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků atd., Prezentace, instalace výstavy Vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 4. - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – při tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě vztahů - světlostní poměry, barevné kontrasty, proporce – využívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku (v plošném vyjádření linie a barevné plochy) – modeluje a využívá v objemovém vyjádření skulpturní postup – užívá uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model – seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy – vyjadřuje výtvarně hlavy pohádkových bytostí – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztah – nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vznikající na základě vztahu zrakovém aj. smyslových vnímání v plošné, objemové i prostorové tvorbě – seznamuje se s uměleckou výtvarnou	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření světlostní a barevné kvality, textury (podobnost, kontrast, rytmus) Kombinuje proměny v ploše, objemu a prostoru Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru (malba, kresba) Reflex a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových aj.	OV VV-5-1-01, VV-5-1-02, VV-5-1-03, VV-5-1-04 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 4. - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák tvorbou – fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama – navštěvuje výstavy, regionální památky a zajímavosti – vnímá krásy přírody a vytváří si vztah k životnímu prostředí – osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě (kombinuje prostředky), akční tvar malby a kresby, pohyb těla – porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, nechává se inspirovat – uplatňuje obrazné vyjádření jako zdroj inspirace – nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření samostatně vytvořená a upravená	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Uplatňování subjektivity Typy vizuálně obrazných vyjádření – rozlišení, výběr – uplatnění (hračky, ilustrace textu, volná malba, socha, plastika, animovaný film aj.) Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hlediska jejich vnímání a jejich motivace Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci – utváření, zdůvodňování. Porovnávání vizuálně obrazných vyjádření s vlastní interpretací	OV VV-5-1-05, VV-5-1-06 U 2.1, 2.2, 2.3 OV VV-5-1-07 U 3.1, 3.2, 3.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 4. - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svou výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních – nalézá a zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – komunikace se spolužáky, rodinou, vysvětlování tvorby Proměny komunikačního obsahu	

8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

8.1 Tělesná výchova

8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem je komplexní rozvoj působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Děti se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role vyžadující spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, rychlé rozhodování, objektivnost, organizační schopnosti a míru odpovědnosti za zdraví. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Žáci prvního stupně absolvují základní plaveckou výuku. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

8.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy, které se prolínají mezi ročníky:

1. Činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, bruslení, další pohybové činnosti
3. Činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Časová dotace

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících 1. stupně, tj. v 1. - 5. ročníku jako samostatný povinný předmět v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut.

Během prvního stupně žáci absolvují 40 hodin základní plavecké výuky.

Místo realizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, na ledové ploše, ve volné přírodě.

Formy a metody práce

Učitel ve vyučovacích hodinách využívá různé metody a formy práce – frontální, skupinové, individuální. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Realizují se zde Průřezová témata:

- MKV - Lidské vztahy
- OSV - Seberegulace a sebeorganizace
- OSV - Kooperace a kompetice
- OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika

8.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učíme je plánovat, organizovat a vyhodnocovat svoje činnosti a dovednosti
- vedeme žáky k tomu, aby jejich pohybový projev byl kultivovaný, dbáme na správné držení těla a usilujeme o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- uplatňujeme individuální přístup k žákům a při hodnocení používáme převážně pozitivní motivaci

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a učíme adekvátním reakcím v situacích úrazů spolužáků, řešíme problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- vedeme žáky k pozitivnímu prožitku osvojené pohybové činnosti a k následnému využití při překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učíme je reagovat na základní povely a pokyny a samostatně je vydávat, zorganizujeme jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a školy na veřejnosti

- vyžadujeme dodržování pravidel a povinností stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu s možností spolupodílet se na sestavování těchto pravidel

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu „fair play“ – k dodržování pravidel, k označování přestupků, k respektování opačného pohlaví, k zvládání pohybových činností ve skupině, ve které zastávají různé role
- vedeme žáky k uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- vedeme žáky ke spolupodílení se na realizaci pravidelného pohybového režimu a k možnosti projevit přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti
- motivujeme žáky k tomu, aby spojili svou pohybovou činnost se zdravím, zařazovali do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k hodnocení cvičení a k projevování ohleduplnosti a taktosti
- vedeme žáky k netolerantnosti sociálně patologických projevů chování / drogy, šikana, kriminalita mládeže/, k nekamarádkému chování a odmítnutí pomoci
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity
- žákům umožňujeme, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci, práci jim předkládáme jako pozitivní motivaci nikoli jako nástroj trestu

8.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru(OV)

Očekávané výstupy – 1. období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy – 2. období

žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Učivo(U)

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- 1.1 význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- 1.2 příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- 1.3 zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- 1.4 rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- 1.5 hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

- 1.6 bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- 2.1 pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- 2.2 základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- 2.3 rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- 2.4 průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- 2.5 základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- 2.6 základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- 2.7 turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- 2.8. plavání(*základní plavecká výuka*)- hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob(plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- 2.9 lyžování, bruslení (*podle podmínek školy*) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- 2.10 další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- 3.1 komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- 3.2 organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- 3.3 zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- 3.4 pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- 3.5 měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- 3.6 zdroje informací o pohybových činnostech

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje – samostatně se převlékne do cvičebního úboru – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – ovládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků – dodržuje základní gymnastické držení těla – soustředí se na cvičení – předvede kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolínky – provede základy gymnastického odrazu	Gymnastika <u>Základní pojmy</u> - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení - bezpečná příprava na práci s náradím a náčiním <u>Akrobacie</u> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad <u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.5, 3.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – předvede základy chůze na lavičce s dopomocí učitele – šplhá s dopomocí učitele – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci, za pomoci učitele je dodržuje – samostatně se převlékne do cvičebního úboru – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – ovládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty...)	- výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky <u>Lavička (kladinka)</u> - chůze s dopomocí <u>Šplh na tyči</u> - průpravná cvičení pro nácvik obounož - šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí Rytmická a kondiční gymnastika <u>Základní pojmy</u> - zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizace - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem - názvy základních pohybů/chůze, běh, poskok, obrat/	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3. 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3 3.1, 3.2, 3.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozpozná různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit – ovládá některé pohybové hry a hraje je se spolužáky i mimo TV – využívá v pohybové hře hračku a jiné předměty (mimo tělocvičného náčiní) – spojuje pohyb s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem) – uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, dodržuje je za pomoci učitele – používá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry / vybíjená / – ovládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti – spolupracuje při týmových aktivitách	Pohybové hry <u>Základní pojmy</u> - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám - využití náradí – lavičky, žebřiny, švédskou bednu - vhodné oblečení, obuv Sportovní hry <u>Základní pojmy</u> - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách <u>Vlastní nácvik</u> - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající	OV TV-3-1-01, TV-3-02, TV-3-1-03, TV-3-04 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03 TV 3-1-04 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, dodržuje je za pomoci učitele – samostatně se převlékne do cvičebního úboru – reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele – ovládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem – používá základní techniku nízkého a polovysokého startu – používá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) - základní přihrávky rukou (zvolenou i opačnou) - základní sportovní hry - vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <u>Úpoly</u> v rámci tématu „pohybové hry“ a „průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky Atletika <u>Základní pojmy</u> - základy běhů, skoků a hodů, - názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 m	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03 TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.5 3.1, 3.2, 3.5, 3.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – obuje se s dopomocí – chodí po ledě /s oporou, bez opory/ – klouzání s postupným přechodem v jízdu vpřed s hrazdičkou – rozpozná, že nesmí vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělé osoby – rozpozná nebezpečí při putování, ošetří drobná poranění	- motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem z místa - hod míčkem z místa Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení - zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení Bruslení – dle možnosti školy/žáků/	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.3, 2.4 3.1, 3.6
	Turistika a pobyt v přírodě Plavání – základní výcvik	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje – dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – používá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní – ovládá základní gymnastické držení těla – soustředí se na cvičení – zhodnotí, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze – předvede kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny	Gymnastika <u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení - organizace prostoru při činnosti <u>Akrobacie</u> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad <u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04 TV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.5, 3.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – předvede základní gymnastický odraz – provede základy chůze na lavičce s dopomocí učitele – užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a dodržuje rytmizaci za pomoci učitele – samostatně se převlékne do cvičebního úboru – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – využívá základní estetický pohyb těla a jeho částí – vyjadřuje jednoduchou melodii, rytmus pohybem	- skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) - chůze s dopomocí (různé obměny) <u>Šplh na tyči</u> - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí Rytmická a kondiční gymnastika <u>Základní pojmy</u> - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - rytmitizovaný pohyb, nápodoba pohybem - bezpečnost při gymnastických činnostech, rytmizaci - vhodné oblečení a obutí	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04 TV-3-1-05 U 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2, 3.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozpozná i různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit – reaguje na pokyny a gesta učitele – ovládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV – využívá v pohybové hře hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné nářadí) – spojuje pohyb s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností – spolupracuje při týmových činnostech – uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje – používá základní pojmy používaného náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry /vybíjená /	- základní názvosloví činností - správné držení těla - gymnastickou činnost, rytmicizaci - soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie Pohybové hry <u>Základní pojmy</u> - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám - zásady chování při hře; vhodné oblečení, obuv Sportovní hry <u>Základní pojmy</u> - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách	 OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.10 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.4, 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – ovládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti – uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	- zásady chování při hře <u>Vlastní nácvik</u> - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, zvolenou i opačnou rukou) - základní přihrávky rukou (zvolenou i opačnou) - základní sportovní hry – vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <u>Úpoly</u> - přetahy a přetlaky Atletika <u>Základní pojmy</u> - názvy částí atletického hřiště týkající se běhů, skoků a hodů - základy bezpečnosti při atletických činnostech - vhodné oblečení pro atletické činnosti - zjednodušené startovní povely a signály	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.4, 1.5, 1.6, 2.5, 3.1, 3.2, 3.5, 3.6
– uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje – reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele – ovládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem – ovládá základní techniku nízkého a polovysokého startu		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – ovládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodů míčkem z místa a za chůze – spojuje s každodenní činností	<u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 30-50 m - motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáka i souvislý běh)	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3, 2.4 3.1
	<u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa	
	<u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z místa - hod míčkem z chůze	
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení - zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení /dlouhodobé sezení /	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák		
– rozpozná, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob – seznámí se s bezpečností jízdy a řídí se pravidly – procvičuje jízdu vpřed – reaguje na pokyny, gesta učitele	Bruslení - dle možnosti školy / žáků /	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-05 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.7, 3.1
– orientuje se v přírodě podle značek a přírodních úkazů – rozpozná nebezpečí při přepravě, putování a táboření – ošetří drobná poranění, dovede pomoci při táboření	Turistika a pobyt v přírodě - dle možnosti školy / žáků /	
	Plavání – základní výcvik	OV TV-3-1-02, TV-3-1-05 U 2.8

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a dodržuje rytmizaci za pomoci učitele – aktivně se zapojuje do pohybových činností – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – ovládá základní estetické držení těla – ovládá základní estetický pohyb těla a jeho částí – správně provede kotoul vpřed a vzad – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – ovládá základy estetického držení těla – ovládá základy estetického pohybu těla a jeho částí – snaží se reagovat na hezký a nezvládnutý pohyb	Gymnastika <u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů <u>Akrobacie</u> <u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2 - 4 dílů s odrazem z trampolínky - roznožka přes kozu naššíř odrazem z trampolínky <u>Lavička (kladinka)</u> - chůze bez dopomoci (různé obměny chůze)	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2, 3.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – využívá základy estetického pohybu těla a jeho částí – užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence – seznámí se se základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném – reaguje na pokyny a gesta učitele – rozpozná různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit	<u>Šplh na tyči</u> - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky 3 metrů bez dopomoci Rytmická a kondiční gymnastika <u>Základní pojmy</u> - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) - základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) - bezpečnost při gymnastických činnostech Pohybové hry <u>Základní pojmy</u> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro	OV TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.3 3.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – ovládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření – snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her – rozpozná různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit – užívá základní pojmy osvojovaných činností – ovládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel – hraje konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) – jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her Sportovní hry <u>Základní pojmy</u> - základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - základní označení a vybavení hřišť - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, zvolenou rukou) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasketbal) <u>Úpoly</u> - přetahy a přetlaky	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03 TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.6 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách – ovládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem (míček) – reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele – používá základní techniku nízkého a polovysokého startu – používá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze i z rozběhu – upraví doskočiště, připraví start běhu, vydá pokyny pro start – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na výtky k vlastním chybám	Atletika <u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké - dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků a hodů - vhodná obuv a oblečení <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonnosti žáka) - vytrvalý běh na dráze do 600m <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků)	OV TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.5 3.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák	<u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení - zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-04, TV-3-1-05 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2, 2.3, 2.4 3.1
– rozpozná zdravotní a kondiční význam pobytu na bruslích – seznámí se s bezpečností jízdy na bruslích, řídí se pravidly (s pomoci učitele) – samostatně se připraví pro činnost na ledě	Bruslení - dle možnosti školy a žáků lze zařadit	OV TV-3-1-02, TV-3-1-05 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.9 3.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – ovládá jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením či změnou směru jízdy – poznává, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná činnost na víkend, prázdniny – samostatně se připravuje na akci, volí oblečení – chová se správně v dopravních prostředcích – orientuje se podle mapy (za pomoci učitele) – chová se ohleduplně k přírodě – seznámí se se základy táboření – ošetří i větší poranění v improvizovaných podmínkách – spojuje turistiku s další pohybovou a poznávací činností a zpracovává jednoduchou dokumentaci – ovládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu jako cyklista i chodec	Turistika a pobyt v přírodě - dle možnosti školy /žáků/	OV TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-05 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.7, 3.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – uplatňuje základy pravidel bezpečnosti – používá základní pojmy aktivně – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – poskytne základní pomoc a záchranu pro cvičení – předvede kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí – předvede základní gymnastický odraz z můstku – provede roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky	Gymnastika <u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů <u>Akrobacie</u> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s pomocí <u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skrčka přes kozu (bednu) našír odrazem z trampolínky (můstku) - roznožka přes kozu našír odrazem z trampolínky (můstku)	OV TV-5-1-01, TV-5-1-05, TV-5-1-07, TV-5-1-09 U 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.1 3.1, 3.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – předvede chůzi na lavičce bez dopomoci – vyšplhá – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – snaží se samostatně o estetické držení těla – pojmenuje osvojované činnosti i cvičební náčiní – reaguje na hezký a nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) – využívá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami – využívá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	<u>Lavička (kladinka)</u> - chůze bez dopomoci s různými obměnami <u>Šplh na tyči</u> - šplh do výšky 4m Rytmická a kondiční gymnastika <u>Základní pojmy</u> - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa, rytmu - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu	 OV TV-5-1-01, TV-5-1-05, TV-5-1-07, TV-5-1-09 U 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.3 3.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák		
- rozpoznává různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - rozpoznává minimálně 10 až 20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - používá základní pojmy osvojovaných činností - zaznamená výsledek utkání a pomáhá při rozhodování - hraje konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - využívá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a ty dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	Pohybové hry <u>Základní pojmy</u> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní Sportovní hry <u>Základní pojmy</u> - spojené s osvojovanými činnostmi, základním označením a vybavením hřišť, základní role ve hře "Pravidla zjednodušených sportovních her" - základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (dribblingem, nohou)	OV TV-5-1-01, TV-5-1-03, TV-5-1-04, TV-5-1-06, TV-5-1-08 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.1 3.1, 3.2 OV TV-5-1-03, TV-5-1-05, TV-5-1-06, TV-5-1-08, TV-5-1-09, TV-5-1-10 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.6 3.1, 3.2, 3.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák	- střelby jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu <u>Úpoly</u> - v rámci tématu "pohybové hry" a "průpravná kondiční cvičení" je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni Atletika <u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště	
- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - používá aktivně osvojované pojmy		OV TV-5-1-03, TV-5-1-04, TV-5-1-05, TV-5-1-09

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – ovládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu – ovládá aktivně základní techniku běhů, skoků, hodů – upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start – změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	– základní techniky běhů, skoků, hodů – startovní povely – základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Činnosti ovlivňující zdraví <u>Běh</u> – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti – běžecká abeceda – nízký start (na povel), polovysoký start – rychlý běh na 60 m – vytrvalostní běh v terénu 12 - 15 minut (dle výkonnosti žáka) – vytrvalostní běh na dráze 600 m <u>Skok</u> – průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti – skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm, postupně z 5 až 7 dvojkroků) – skok do dálky s rozběhem – postupně odraz z břevna – základy rozměření rozběhu <u>Hod</u> – průpravná cvičení pro hod míčkem	U 1.4, 1.5, 1.6 2.5 3.2, 3.4, 3.5

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák	- hod míčkem s rozběhem - spojení odhodu s rozběhem Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení - zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení /dlouhodobé sezení/	OV TV-5-1-01, TV-5-1-02, TV-5-1-04, TV-5-1-07 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.4 3.1, 3.6
– zhodnotí zdravotní a kondiční význam pobytu na bruslích – dodržuje zásady bezpečnosti jízdy na bruslích, řídí se jimi (s pomocí učitele) – dovede se samostatně připravit pro činnost na ledě – ovládá jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením či změnou směru jízdy	Bruslení - dle možnosti školy /žáků/	OV TV-5-1-03, TV-5-1-06 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.9 3.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – se seznámí s tím, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná činnost na víkend, prázdniny – dovede se samostatně připravit na akci, volit oblečení – chová se uhodně v dopravních prostředcích – orientuje se podle mapy (za pomoci učitele) – chová se ohleduplně k přírodě – seznámí se se základy táboření – ošetří i větší poranění v improvizovaných podmínkách – spojí turistiku s další pohybovou a poznávací činností a zpracovat jednoduchou dokumentaci – ovládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu jako cyklista i chodec	Turistika a pobyt v přírodě - dle možnosti školy /žáků/	OV TV-5-1-01, TV-5-1-04 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.7 3.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – uplatňuje základy pravidel bezpečnosti – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – používá aktivně základní osvojované pojmy – poskytne základní pomoc a záchranu při cvičení – při gymnastickém cvičení provádí přesné pohyby – předvede kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí) – provede základy gymnastického odrazu z můstku – provede roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky	Gymnastika Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie - kotoulu vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou (s pomocí) - akrobatické kombinace Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu, koně) našír odrazem z můstku - roznožka přes kozu našír odrazem z můstku	OV TV-5-1-05, TV-5-1-07, TV-5-1-09 U 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.2 3.1, 3.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák		
– předvede základy chůze na kladině s obměnami	<u>Kladina 1m</u> - chůze s obměnami	
– šplhá – jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	<u>Šplh na tyči</u> - průpravná cvičení pro šplh - šplh na tyči do výše 4m - šplh na laně do výše 4m	
– reaguje na základní pokyny a gesta učitele – seznámí se se jmény základních lidových tanců, pojmenuje osvojované činnosti a cvičební náčiní – vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy, melodie atd. – reaguje na hezký pohyb a nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) – pohybem vyjádří výrazně rytmický a melodický doprovod	Rytmická a kondiční gymnastika <u>Základní pojmy</u> - názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo jiném doprovodu, jednoduché sestavy	OV TV-5-1-01, TV-5-1-05, TV-5-1-07, TV-5-1-09 U 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.3 3.1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – zatančuje několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok – rozpozná různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet – ovládá 10 až 20 pohybových her a ví, jaké je jejich zaměření – samostatně vytváří pohybové hry, hledá varianty známých her – snaží se pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu – dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) – uplatňuje základy pravidel bezpečnosti – dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji – uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet – používá základní pojmy osvojovaných činností – hraje konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, florbal) a využívá je	Pohybové hry <u>Základní pojmy</u> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní Sportovní hry <u>Základní pojmy</u> - související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - základní organizace utkání – losování zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem)	OV TV-5-1-01, TV-5-1-03, TV-5-1-04, TV-5-1-06, TV-5-1-08 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.1 3.1, 3.2 OV TV-5-1-03, TV-5-1-05, TV-5-1-06, TV-5-1-09, TV-5-1-10 U 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 2.6 3.1, 3.2, 3.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – zaznamená výsledek utkání a pomáhá při rozhodování – ovládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel – seznámí se se základní rolí hráčské funkce v družstvu a dodržuje ji v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře – projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu) – dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – získá základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a předá tyto aktuální informace – zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	- chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa) i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená) - základní spolupráce ve hře	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák	<u>Úpoly</u> - v rámci tématu "pohybové hry" a "průpravná kondiční cvičení" je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni Atletika <u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště - základy techniky běhů, skoků a hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel i z bloků, polovysoký start - rychlý běh na 60 m - vytrvalý běh na dráze 800 m	OV TV-5-1-03, TV-5-1-04, TV-5-1-05, TV-5-1-09 U 1.4, 1.5, 1.6 2.5 3.2, 3.4, 3.5
- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - používá aktivně základní osvojované pojmy - používá základní techniku nízkého a polovysokého startu - používá základní techniku běhů, skoků, hodů - upraví doskočiště, připraví start běhu (čára, bloky) a vydá povely pro start - změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - zvládá základní techniku skoku do výšky		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák	<u>Skok do dálky a výšky</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna (5 - 7 dvojkroků) - skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu - rozměření rozběhu <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení - zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení /dlouhodobé sezení/	OV TV-5-1-01, TV-5-1-02, TV-5-1-04, TV-5-1-07 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.4 3.1, 3.6

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – zhodnotí zdravotní a kondiční význam pobytu na bruslích – dodržuje zásady bezpečnosti jízdy na bruslích, řídí se jimi (s pomocí učitele) – samostatně se připraví pro činnost na ledě – ovládá jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením či změnou směru jízdy – seznamuje se s tím, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná činnost na víkend, prázdniny – samostatně se připraví na akci, volí oblečení – chová se vhodně v dopravních prostředcích – orientuje se podle mapy (za pomoci učitele) – chová se ohleduplně k přírodě – seznámí se se základy táboření – ošetří i větší poranění v improvizovaných podmínkách	Bruslení - dle možnosti školy /žáků/	OV TV-5-1-03, TV-5-1-06 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.9 3.1
	Turistika a pobyt v přírodě - dle možnosti školy /žáků/	OV TV-5-1-01, TV-5-1-04 U 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 2.7 3.1

9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

9.1 Pracovní činnosti

9.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientaci žáků.

Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

9.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně směřuje k tomu, aby žáci získali důležité informace ze sféry výkonu práce. Takto postupně uspořádaný celek by pomohl žákům při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Časové dotace

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje na 1. stupni v 1. – 5. ročníku v minimální týdenní hodinové dotaci 5 hodin. Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Pracovní činnosti lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. Výtvarná výchova). Výuka je realizována ve vyučovací hodině, která trvá 45 minut. Na 1. stupni se třídy nedělí.

Místo realizace

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách v budově školy, v odborné učebně výpočetní techniky, na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Formy a metody realizace

- V tomto předmětu budou preferovány -
- aktivizující vyučovací metody - diskuse, brainstorming, skupinová práce, problémové metody, projektová výuka
 - klasické metody - pozorování, pokus/omyl, sdělovací prostředky

Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Realizují se zde Průřezová témata :

OSV	-	Rozvoj schopností poznávání
OSV	-	Kreativita
OSV	-	Mezilidské vztahy
OSV	-	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV	-	Hodnoty, postoje, praktická etika
EV	-	Vztah člověka k prostředí

9.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při práci využíváme různé formy a metody tak, aby žáci dosáhli klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vhodně motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- objasňujeme smysl a cíl učení na příkladech používaných v praxi
- vedeme žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- využíváme u žáků dřívějších poznatků a zkušeností při řešení nových problémů
- vedeme žáky k plánování a organizaci práce
- vedeme žáky k trpělivosti
- povzbuzujeme žáky a chválíme je
- příkládáme důraz na individuální zvláštnosti žáků
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek řešeného problému
- vedeme žáky k vyhodnocování jejich činnosti
- využíváme mezipředmětových vztahů

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme tvořivé myšlení, logické uvažování a technickou představivost
- podporujeme samostatnost žáků
- učíme žáky nebát se problému
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problému
- podporujeme ve vhodných případech realizaci vlastních nápadů žáků
- dáváme přednost řešení aktuálních problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- dbáme na dodržování správné terminologie používané žáky
- učíme žáky formulovat jejich myšlenky v logickém sledu
- vytváříme prostor pro diskusi
- vedeme žáky k obhajování svého vlastního názoru a k prezentaci výsledku své práce
- vedeme žáky k aktivnímu naslouchání názorů jiných
- vytváříme příležitosti k vyhledávání a využívání informací v dostupné literatuře a sdělovacích prostředcích
- vedeme žáky k samostatnému pozorování jevů a k zaznamenávání těchto jevů

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci ve skupinách
- učíme žáky organizovat si práci ve skupině
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- vedeme žáky k odpovědnosti za své jednání
- umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- vedeme žáky ke spolupráci, k vzájemnému respektování a pomoci
- učíme žáky zvládat úspěch i neúspěch výsledku svého snažení
- podporujeme u žáků sebedůvěru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k odpovědnosti za svůj život, zdraví a životní prostředí
- podporujeme spolupráci mezi zákonnými zástupci žáků a školou
- vzbuzujeme zájem o manuální práci jako o smysluplnou činnost
- podporujeme zhotovení výtvorů, které jsou prospěšné veřejnosti či přírodě
- vytváříme příjemné pracovní prostředí
- důsledně vedeme žáky k respektování norem slušného chování a pracovní kázně, netolerujeme násilí – fyzické ani psychické
- věnujeme se otázkám solidarity

Kompetence pracovní

- vedeme žáky bezpečně a správně používat při práci vhodné materiály, nástroje a vybavení
- podporujeme u žáků kladný vztah k práci
- chválíme za kvalitně odvedenou práci
- vytváříme při výuce podnětné a tvořivé prostředí
- důsledně vyžadujeme dodržování vymezených pravidel
- vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a čase
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce a k čistotě pracoviště

- požadujeme, aby žáci získané dovednosti a návyky dokázali aplikovat i v běžném životě
- vedeme žáky ekonomicky hospodařit s materiálem
- vedeme žáky k efektivní práci
- zdůrazňujeme při výuce mladších žáků názornost
- napomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání, seznamujeme žáky s různými profesemi

9.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

1.1 vlastnosti materiálu -přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.
1.2 pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
1.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
1.4 lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

2.1 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
2.2 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

Čsp-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

Část 2.

žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

- 3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- 3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- 3.3 pěstování pokojových rostlin
- 3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Učivo (U)

- 4.1 základní vybavení kuchyně
- 4.2 výběr, nákup a skladování potravin
- 4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- 4.4 technika v kuchyni – historie a význam

Učivo (U)

- 3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- 3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- 3.3 pěstování pokojových rostlin
- 3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 4.1 připraví tabuli pro jednoduché stolování
- 4.2 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 4.3 orientuje se v základním vybavení kuchyně
- 4.4 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- 4.5 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- 4.6 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Učivo (U)

- 4.1 základní vybavení kuchyně
- 4.2 výběr, nákup a skladování potravin
- 4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- 4.4 technika v kuchyni – historie a význam

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší a pojmenuje různé druhy zpracovávaného materiálu – určí vlastnosti materiálu – ověří vlastnosti materiálu v praxi – zhotoví jednoduché výrobky pomocí základních praktických činností – provádí základní činnosti: mačkání, trhání, stříhání, vystřihování, překládání, skládání, – lepí, navléká, lisuje, svazuje a propichuje přírodniny – válí, hněte, ohýbá, stlačuje – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy – popíše a napodobí předváděnou práci – popíše jednoduchý pracovní postup na základě vlastní zkušenosti – používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje – předvede, jak s nimi správně zacházet – ověřuje jejich funkci a využití v praxi	Práce s drobným materiálem Vlastnosti drobného materiálu /přírodniny, papír a karton, modelovací hmota, textil, drát, folie, aj./ Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami, přírodniny a jiný drobný materiál Práce s modelovací hmotou Jednoduché pracovní postupy Práce podle slovního návodu a předlohy Pracovní pomůcky a nástroje	OV ČSP-3-1-01, ČSP-3-1-02 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – upraví si samostatně pracovní místo – připraví si samostatně potřeby k práci – provede úklid a pořádek pracovního místa – plní povinnosti služby – dbá na osobní hygienu, bezpečně zachází s materiály, nástroji a pomůckami – zhotoví podle jednoduchého návodu výrobek vážící se k lidovým tradicím – orientuje se v návodu u stavebnice – využívá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi – osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky organizace práce – sestaví stavebnicové díly – sestaví jednoduché modely dle kresleného návodu u stavebnice – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – provádí pozorování přírody v různých ročních obdobích /v parku, školním pozemku, ve třídě v koutku přírody ap./	Organizace práce Hygiena a bezpečnost práce Lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti Stavebnice Sestavování stavebnicových dílů, jednoduchých modelů Práce podle návodu u stavebnice Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin	OV ČSP-3-2-01 U 2.1, 2.2 OV ČSP-3-3-01, ČSP-3-3-02 U 3.1, 3.2, 3.3

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší a pojmenuje různé druhy zpracovávaného materiálu – určí vlastnosti materiálu – ověří vlastnosti materiálu v praxi – rozvíjí dovednost pracovat s drobným materiálem – pracuje s papírem a kartonem: mačkání, trhání, stříhání, vystřihování, překládání, skládání, lepení – pracuje s přírodninami: lepení, navlékání, lisování, propichování, svazování – ověřuje si vlastnosti plastického materiálu /tvrdost, tvárnost, soudržnost/ – modeluje: válení, hnětení, ohýbání, stlačování, dělení na části – dovede při práci s textilem odměřit a navléknout nit, udělat uzel, stříhat textil – sešívá pomocí obnitkovacího stehu, zvládá přední steh, přišije dvoudírkový knoflík, rozlišuje rub a líc látky – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem Vlastnosti drobného materiálu /přírodniny, papír a karton, modelovací hmota, textil, drát, fólie aj./ Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami, přírodniny a jiný drobný materiál Práce s modelovací hmotou Práce s textilem Jednoduché pracovní postupy	OV ČSP-3-1-01, ČSP-3-1-02 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – popíše a napodobí předváděnou práci – popíše jednoduchý pracovní postup na základě vlastní zkušenosti – používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje – předvede , jak s nimi správně zacházet – ověřuje jejich funkci a využití v praxi – upraví si samostatně pracovní místo – připraví si samostatně potřeby k práci – provede úklid a pořádek pracovního místa – plní povinnosti služby – bezpečně zachází s materiály, nástroji a pomůckami – dodržuje a upevňuje si správné návyky hygieny a bezpečnosti práce – vytvoří podle jednoduchého návodu výrobek vážící se k lidovým tradicím	Práce podle návodu a předlohy Pracovní pomůcky a nástroje Organizace práce Hygiena a bezpečnost práce Lidové zvyky, tradice, řemesla	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák		
– orientuje se v návodu u stavebnice – konstruuje ze stavebnice – osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky organizace práce – sestaví stavebnicové díly	Konstrukční činnosti Stavebnice Sestavování stavebnicových dílů Sestavování jednoduchých modelů	OV ČSP-3-2-01 U 2.1, 2.2
– sestaví jednoduché prostorové či plošné modely dle kresleného návodu u stavebnice – předvede organizační dovednost pracovat ve skupině – zkontroluje, zda výrobek odpovídá návodu – dodržuje a upevňuje si správné návyky hygieny a bezpečnosti práce	Práce podle návodu u stavebnice	
– provádí pozorování přírody / v koutku přírody, na školním pozemku, v parku apod./ – provádí pozorování klíčivosti semene /fazole, hrachu/ – vede jednoduché kolektivní záznamy – zhodnotí výsledky pozorování /význam vody, světla a tepla pro vyklíčení/	Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin Semena a jejich vyklíčení	OV ČSP-3-3-01, ČSP-3-3-02 U 3.1, 3.2, 3.3
– zaseje semena /hrách, fazole/ a vyzkouší si pěstování daných plodin	Pěstování rostlin ze semen v místnosti /příprava zeminy, setí, péče o rostlinu/	

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší a pojmenuje různé druhy zpracovávaného materiálu – určí vlastnosti zpracovávaného materiálu – porovnává vlastnosti zpracovávaného materiálu – ověří vlastnosti materiálu v praxi – rozlišuje přírodní a technický materiál – rozvíjí dovednost pracovat s drobným materiálem na základě předchozí zkušenosti – pracuje s papírem a kartonem: trhání, stříhání, lepení, vystřihování, překládání, skládání, děrování, odměřování, sešívání – zhotoví jednoduché prostorové tvary z kartonu, jednoduché symetrické tvary z přeloženého papíru – pracuje s drobným materiálem: lepení, navlékání, lisování, stříhání, ohýbání, spojování, svazování, propichování	Práce s drobným materiálem Vlastnosti drobného materiálu /přírodniny, papír a karton, modelovací hmota, textil, drát, fólie aj./ Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami, přírodniny a jiný drobný materiál	OV ČSP-3-1-01, ČSP-3-1-02 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje – předvede, jak s nimi správně zacházet – ověřuje jejich funkci a použití v praxi – upevňuje si návyky organizace a plánování práce – upraví si samostatně pracovní místo – připraví si samostatně potřeby k práci – provede úklid a pořádek na pracovišti – plní povinnosti služby – bezpečně zachází s materiály, nástroji a pomůckami – dodržuje a upevňuje si správné návyky hygieny a bezpečnosti práce – poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu /dle svých schopností a možností / – podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím – používá vhodný materiál a pomůcky podle charakteru vytvářeného výrobku a zvolené techniky zpracování	Pracovní pomůcky a nástroje Organizace práce Hygiena a bezpečnost práce Lidové zvyky, tradice, řemesla	

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozezná a pojmenuje nejznámější druhy semen – vede jednoduché kolektivní záznamy – zhodnotí výsledky pozorování /význam světla, vody a vzduchu pro vyklíčení/ – připraví zeminu před setím – zaseje semena /hrách, fazole/ a vyzkouší si pěstování daných rostlin – provádí jednoduché pěstitelské činnosti – pozoruje růst a počáteční vývoj rostliny – vede jednoduché záznamy – zhodnotí výsledky svého pozorování – pečuje o nenáročné pokojové rostliny: otírá listy, zalévá, kypří, rosí, přihnojuje, přesazuje – zdůvodní význam pěstitelských činností – pojmenuje některé vybrané druhy pokojových rostlin – pojmenuje nářadí a pomůcky pro pěstitelské práce v místnosti – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Příprava půdy před setím Pěstování rostlin ze semen v místnosti /hrách, fazole, čočka, obilí/ Péče o pokojové rostliny Výživa rostlin	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – připraví tabuli pro jednoduché stolování – předvede správné chování u stolu, obsluhu – dovede připravit jednoduchou svačinu, upravit ovoce a zeleninu za studena – dovede organizovat práci skupiny – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Obsluha a chování u stolu Příprava jednoduché svačiny , úprava ovoce a zeleniny za studena	OV ČSP-3-4-01, ČSP-3-4-02 U 4.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší a pojmenuje různé druhy zpracovávaného materiálu – uvede vlastnosti zpracovávaného materiálu – porovnává vlastnosti zpracovávaného materiálu – ověří vlastnosti materiálu v praxi – rozlišuje přírodní a technický materiál – využívá vlastností různých materiálů při praktických činnostech – využívá praktické činnosti při práci s papírem a kartonem: stříhání, lepení, vystřihování, překládání, skládání, rozřezávání, děrování, odměřování, slepování, sešívání – zhotoví jednoduché prostorové tvary a prostorové konstrukce z kartonu, různé předměty či dárky z papíru nebo kartonu – rozliší tvar a formát papíru – zachází hospodárně s materiálem – využívá praktické činnosti při práci s přírodninami a jiným materiálem: lepení, lisování, aranžování přírodnin, stříhání,	Práce s drobným materiálem Vlastnosti drobného materiálu - přírodniny, papír a karton, modelovací hmota, textil, drát, fólie aj. Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami a technickým materiálem	OV ČSP-5-1-01, ČSP-5-1-02, ČSP-5-1-03, ČSP-5-1-04 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák ohýbání, spojování, svazování, propichování – modeluje: válení, hnětení, přidávání, ubírání, sušení, ohýbání, stlačování, dělení na části – využívá vlastnosti plastického materiálu /tvrdost, tvárnost, soudržnost/ – používá různé druhy stehů: přední, zadní, smyčkový – pracuje s jednoduchým střihem – provede drobnou opravu oděvu /poutko, knoflík, látání/ – zhotoví přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky na základě své představivosti – dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, předlohy, jednoduché technické dokumentace – realizuje své nápady při vlastní tvořivé činnosti /vlastní nákres, náčrt výrobku / – navrhne nejvhodnější pracovní postup, pomůcky z hlediska výsledku pracovní činnosti	Práce s modelovací hmotou Práce s textilem Jednoduché pracovní operace a postupy Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – předvede, jak s nimi správně zacházet, udržovat je a ukládat – upevňuje si návyky organizace a plánování práce – udržuje pořádek na pracovním místě – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic – vybere vhodný materiál a pomůcky podle charakteru vytvářeného výrobku a zvolené techniky zpracování – provede při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Pracovní pomůcky a nástroje Organizace práce Hygiena a bezpečnost práce Lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti Stavebnice /plošné, prostorové, konstrukční/	OV ČSP-5-2-01, ČSP-5-2-02, ČSP-5-2-03 U 2.1, 2.2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – sestaví složitější stavebnicové prvky, modely – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – zkontroluje, zda model odpovídá předloze, návodu – sestaví model i podle představy – předvede ve skupině jak vyřešit jednoduché zadání problému – osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizování, plánování a vlastní pracovní činnosti – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu – samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování /kousek přírody, školní pozemek/ – vede si jednoduché záznamy – zhodnotí výsledky pokusů a pozorování /význam vody, vzduchu, tepla, světla a půdy pro pěstování rostlin/	Sestavování modelů, jednoduchá montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě /okrasné rostliny, léčivky, koření aj./	OV ČSP-5-3-01, ČSP-5-3-02, ČSP-5-3-03, ČSP-5-3-04 U 3.1, 3.2, 3.3, 3.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – provádí jednoduché pěstitelské činnosti: úprava půdy před setím a sázením, zalévání, ošetřování během vegetace, jednocení, sklizení – rozlišuje pojmy setí a sázení – pozoruje, třídí a poznává semena rostlin, plodů, plevelů /tvar, velikost, barva/ – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny: zalévání, kypření, rosení, rozmnožování /odnože, řízky/, hnojení – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – pojmenuje nářadí pro pěstitelské práce – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu – vyhledává informace o rostlinách v dostupné literatuře, sdělovacích prostředcích – poznává jedovaté rostliny v okolí bydliště – vysvětlí jejich nebezpečí pro zdraví a život člověka	Půda a její zpracování Osivo Pěstování pokojových rostlin Výživa rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – seznamuje se s informacemi o rostlinách, které způsobují alergie – orientuje se v základním vybavení kuchyně – vyhledá obrázky kuchyní /časopisy, reklamní materiály/ – pojmenuje nábytek a vybavení kuchyně – vysvětlí jejich vhodné umístění – zkontroluje při nákupu a skladování potravin v domácnosti datum výroby, záruční lhůtu, neporušenost obalů aj. – sestaví seznam potřebných surovin pro nákup potravin – nakoupí samostatně potřebné potraviny – připraví tabuli pro každodenní stolování – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – připraví jednoduchý pokrm /studená kuchyně/ – pracuje podle návodu či receptu – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu	Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup, skladování potravin Úprava rodinného stolu pro každodenní stolování, pravidla správného stolování a společenského chování Příprava jednoduchého pokrmu /studená kuchyně/	OV ČSP-5-4-01, ČSP-5-4-02, ČSP-5-4-03, ČSP-5-4-04 U 4.1, 4.2, 4.3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – rozliší a pojmenuje různé druhy zpracovávaného materiálu – uvede vlastnosti zpracovávaného materiálu – porovnává vlastnosti zpracovávaného materiálu – ověří vlastnosti materiálu v praxi – rozlišuje přírodní a technický materiál – využívá vlastností různých materiálů při praktických činnostech – pracuje s papírem a kartonem: stříhání, lepení, vystřihování, překládání, skládání, rozřezávání, děrování, odměřování, slepování, sešívání – zhotoví jednoduché prostorové tvary a prostorové konstrukce z kartonu, různé předměty či dárky z papíru nebo kartonu – rozliší tvar a formát papíru – zachází hospodárně s materiálem – využívá praktické činnosti při práci s přírodninami a jiným materiálem: lepení, lisování, aranžování přírodnin, stříhání, ohýbání, spojování, svazování, propichování	Práce s drobným materiálem Vlastnosti drobného materiálu - přírodniny, papír a karton, modelovací hmota, textil, drát, fólie, aj. Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami a technickým materiálem	OV ČSP-5-1-01, ČSP-5-1-02, ČSP-5-1-03, ČSP-5-1-04 U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – využívá základní činnosti při práci s modelovací hmotou: válení, hnětení, přidávání, ubírání, sušení ohýbání, stlačování, dělení na části – využívá vlastnosti plastického materiálu /tvrdost, tvárnost, soudržnost/ – provádí různé druhy stehů: přední, zadní, smyčkový – pracuje s jednoduchým stříhem – provede drobnou opravu oděvu /poutko, knoflík, přišití zapínadel, látání/ – seznámí se s tkaním /osnova, útek/ – zhotoví přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky na základě své představivosti – dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, předlohy, jednoduché technické dokumentace – popíše pracovní operaci či postup – realizuje své nápady při vlastní tvořivé činnosti /vlastní náskres, náčrt výrobku /	Práce s modelovací hmotou Práce s textilem Jednoduché pracovní operace a postupy Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem, nákresem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – navrhne nejvhodnější pracovní postup, pomůcky z hlediska výsledku pracovní činnosti – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – předvede, jak s nimi správně zacházet, udržovat je a ukládat – upevňuje si návyky organizace a plánování práce – udržuje pořádek na pracovním místě – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic – vybere vhodný materiál a pomůcky podle charakteru vytvářeného výrobku a zvolené techniky zpracování	Pracovní pomůcky a nástroje Organizace práce Hygiena a bezpečnost práce Lidové zvyky, tradice, řemesla	

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vede si jednoduché záznamy – zhodnotí výsledky pokusů a pozorování /význam vody, vzduchu, tepla, světla a půdy pro pěstování rostlin/ – provádí jednoduché pěstitelské činnosti: úprava půdy před setím a sázením, zalévání, ošetřování během vegetace, jednocení, sklizení – rozlišuje pojmy setí a sázení – pozoruje, třídí a poznává semena rostlin, plodů, plevle /tvar, velikost, barva/ – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny: zalévání, kypření, rosení, rozmnožování, hnojení, hydroponie – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – vyhledává informace o rostlinách v dostupné literatuře, sdělovacích prostředcích – poznává jedovaté rostliny v okolí bydliště – vysvětlí jejich nebezpečí pro zdraví a život člověka	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě /okrasné rostliny, léčivky, koření aj./ Půda a její zpracování Osivo Pěstování pokojových rostlin Výživa rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – vyhledává informace o rostlinách, které způsobují alergie – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu – orientuje se v základním vybavení kuchyně – vyhledá obrázky kuchyní /časopisy, reklamní materiály/ – pojmenuje nábytek a vybavení kuchyně – vysvětlí jejich vhodné umístění – vytvoří vlastní obrázek kuchyně /plošný model/ – zkontroluje při nákupu a skladování potravin v domácnosti datum výroby, záruční lhůtu, neporušenost obalů aj. – sestaví samostatně seznam potřebných surovin pro nákup potravin /podle zásad zdravé výživy / – nakoupí samostatně potřebné potraviny – připraví tabuli pro každodenní stolování – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup, skladování potravin Úprava rodinného stolu pro každodenní stolování, pravidla správného stolování a společenského chování	OV ČSP-5-4-01, ČSP-5-4-02, ČSP-5-4-03, ČSP-5-4-04 U 4.1, 4.2, 4.3, 4.4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Poznámky
Žák – připraví jednoduchý pokrm /studená kuchyně/ – pracuje podle návodu či receptu – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu – charakterizuje spotřebiče používané v kuchyni /různé druhy, jejich použití/ – vyjmenuje zásady bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči – srovnává a porovnává techniku v kuchyni dříve a dnes / využití sdělovacích prostředků, časopisů, vyprávění rodičů, prarodičů, zákonných zástupců dítěte /	Příprava jednoduchého pokrmu /studená kuchyně/ Technika v kuchyni - historie a význam	

Zpracovali

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ŠKOLA „PRO EVROPU“ zpracovali:

Celková koncepce a koordinace přípravy dokumentu

Mgr. Dzodzáková Naděžda, Mgr. Novotná Ludmila

Autoři jednotlivých částí dokumentu

Mgr. Čechová Drahomíra, Mgr. Černá Zdeňka, Mgr. Dočekalová Jitka, Férová Jana,
Mgr. Jandová Dobruška, Mgr. Jenešová Irena, Mgr. Kačer Lukáš, Mgr. Konvalinková Ivana,
Mgr. Kratochvílová Věra, Mgr. Kynclová Dana, Mgr. Marvánková Lenka, Mgr. Jobbagy
Marie, Mgr. Mejdová Renata, Mgr. Mezlík Ivan, Mgr. Novotná Ludmila, Mgr. Pakandlová
Hana, Schreiberová Věra, Ing. Šimková Eva, Mgr. Zichová Jana

Grafická úprava

Mgr. Dzodzáková Naděžda, Mgr. Kačer Lukáš, Martínek Tomáš, Mgr. Mejdová Renata,
Mgr. Novotná Ludmila, Věchet Radek